

แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 โรงเรียน
ไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
สุพินดา ฤทธิจันทร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา

2547

สุพินดา ฤทธิ์จันทร์. (2547). แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียน
ชั้นปีที่ 2 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม.
(ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์.

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเช้า โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร
รวม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ และด้าน
ลักษณะของโรงเรียน และเปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของ
นักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเช้า โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร โดยจำแนก
ตามตัวแปร เพศ อาชีพของผู้ปกครอง ผลการเรียนรู้ และสถานศึกษาเดิม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นปีที่ 2 รอบเช้า โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 307 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประเมินค่า 4 ระดับ ซึ่ง
ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance)

ผลการวิจัย พบว่า

1. นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 มีแรงจูงใจโดยรวม
และรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่
2 โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนที่มี
เพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียนชั้นปีที่ 2 ด้านการ
สนับสนุนของผู้อื่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านเหตุผลส่วนตัว ด้าน
การประกอบอาชีพ และด้านลักษณะของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. นักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นปีที่ 2 โดยรวมด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า
ด้านการประกอบอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านเหตุผลส่วนตัว
ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น และด้านลักษณะของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.นักเรียนที่มีสถานศึกษาเดิมต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนที่มีสถานศึกษาเดิมต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียนชั้นปีที่ 2 ด้านลักษณะของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น และด้านการประกอบอาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

Motivation towards study in the second year of Vocational
Certificate of students at Thai Business Administration College

AN ABSTRACT
BY
SUPINDA RITHICHAN

Presented in partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University

2547

Supinda Rithichan (2004). *Motivation towards study in the second year of Vocational Certificate of students at Thai Business Administration College.*

Master Project, M.Ed (Business Education). Bangkok: Graduate School,
Srinakharinwirot University. Project Advisor: Associated Professor
Chusee Wongrattna.

The purpose of this research was to study and compare the motivation towards the further study of second year vocational certificate students at Thai Business Administration College (TBC) in 4 aspects: personal reasons, other supporters occupational interest, and the characteristic of TBC classified by gender, academic achievement, parents occupation and the previous school.

The samples were 307 student. The instrument used for collecting data was a rating scale questionnaire. The data was analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and One-way Analysis of Variance.

The results were:

1. The motivation of students in overall and each aspect was at high level.
2. There was no statistical significant difference in overall aspects for the motivation of students with different gender. For the aspect of other supporters, there was statistical significant difference at level 0.05 and there was no statistical significant difference for the other aspects.
3. There was no statistical significant difference in overall and each aspect for the motivation of students with different parents occupation.
4. There was no statistical significant difference in overall aspect for the motivation of students with different academic achievement. For the aspect of occupation interest, there was statistical significant difference at level 0.05 and there was no statistical significant difference for the other aspects.
5. There was statistical significant difference for overall and the aspect of the characteristic of TBC at level 0.05 for the motivation of students with different pervious school and there was no statistical significant difference for the other aspects.

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์ให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และประธานคณะกรรมการสอบ อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรธุรกิจศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลิ้มไทย กรรมการสอบ ตลอดจนคณาจารย์ กรรมการสอบ ค่าครองชีพทุกท่านที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลิ้มไทย อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ และอาจารย์ผ่องศรี บัวประทุม ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การอบรม สั่งสอน และประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนประสบการณ์ที่ดี แก่ผู้วิจัย อีกทั้งให้ความเมตตาด้วยดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ คณะผู้บริหาร อาจารย์ โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา และนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเช้า ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม และให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ครอบครัว คุณโสภณ คุณสมบัติ และคุณพจณี ฤทธิจันทร์ ที่ได้อนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลือด้านทุนการศึกษา แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ประโยชน์ และคุณค่าที่เกิดจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาพระคุณของบิดา มารดา ครู อาจารย์ ที่ให้กำลังใจ และถ่ายทอดวิชาความรู้แก่ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา

สุพินดา ฤทธิจันทร์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	2
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	2
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	2
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	2
ตัวแปรที่ศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ	6
การจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของโรงเรียนไทย บริหารธุรกิจและพาณิชย์การ พ.ศ. 2538	7
หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของโรงเรียนไทย บริหารธุรกิจและพาณิชย์การ พ.ศ. 2538	9
ความหมายของแรงจูงใจ	10
ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ	11
ประเภทของแรงจูงใจ	13
แนวความคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อ	18
ทฤษฎีการเลือกอาชีพและพัฒนาด้านอาชีพ	19
การเลือกและการเตรียมตัวเพื่องานอาชีพ	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
งานวิจัยในประเทศ	22
งานวิจัยต่างประเทศ	27

สารบัญ

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	29
การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง	29
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	30
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	30
เก็บรวบรวมข้อมูล	31
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	31
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	33
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	37
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	37
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	54
สังเขปความมุ่งหมาย และความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	55
สรุปผลการศึกษา	55
การอภิปรายผล	56
ข้อเสนอแนะ	60
บรรณานุกรม	62
ภาคผนวก	68
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	83

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อาชีพผู้ปกครอง ผลการเรียนรู้ และสถานศึกษาเดิม	37
2 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแรงจูงใจในการศึกษาต่อ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 โดยรวม และรายด้าน..	39
3 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 ด้านเหตุผลส่วนตัว โดยรวม และรายด้าน	40
4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น โดยรวม และรายด้าน	41
5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 ด้านการประกอบอาชีพโดย รวมและรายด้าน	42
6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 ด้านลักษณะของโรงเรียนโดยรวม และรายด้าน	43
7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 จำแนกตาม เพศ	45
8 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 จำแนกตาม อาชีพผู้ปกครอง	46
9 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 จำแนกตามผลการเรียนรู้...	47
10 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียนชั้นปีที่ 2 จำแนกตาม สถานศึกษาเดิม	48
11 เปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้น ปีที่ 2 จำแนกตาม เพศ	49

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 เปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 จำแนกตาม สถานศึกษาเดิม	50
13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม อาชีพผู้ปกครอง	51
14 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม ผลการเรียนรู้.....	52
15 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพของนักเรียนชั้นปีที่ 2 จำแนกตามผลการเรียน	53

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (2545 – 2549) มุ่งเน้นแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะปานกลาง ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ระยะยาว และมีการดำเนินการต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ในด้านแนวคิดที่ยึด “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” และเปิดโอกาสให้คนไทยทุกคนสามารถคิดเป็น ทำเป็น มีเหตุผล และสามารถเรียนรู้ได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9) ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ ศึกษา อบรม เกิดขึ้นจากการสั่งสอน ฝึกฝน อบรมบ่มนิสัย ด้วยวิธีการอย่างหลากหลาย ต่อเนื่องยาวนานตลอดชีวิต ดังนั้นมนุษย์ทุกคนจึงไม่ใช่แต่คอยรับการสั่งสอนฝึกฝน อบรมจากผู้อื่น แต่จะต้องเรียนรู้เพื่อรู้วิธีค้นหา สร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเองอีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541:3) ดังจะเห็นได้จากการปฏิรูปการเรียนรู้ที่มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคม มีคุณภาพ จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (มาตรา 6) นั้น มีหลักการที่สำคัญคือ เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (มาตรา 8) การจัดการศึกษาจึงมีความสำคัญมาก เพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายและหลักการดังกล่าว ผู้เรียน ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยยึดหลักการที่ว่า “ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (มาตรา 22) รวมถึงความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และการบูรณาการ (มาตรา 23) สาระสำคัญดังกล่าวเป็นองค์ประกอบที่จะสร้างคนให้เป็นคนดี มีปัญญา และมีความสุข” (การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด:แนวทางสู่การปฏิบัติ.2544)

โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ตระหนักถึงความต้องการและความสำคัญของการขยายการศึกษา การกระจายโอกาสทางการศึกษา จึงได้จัดให้มีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพขึ้น เพื่อสนองนโยบายของภาครัฐบาลที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาของอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์นำไปปฏิบัติงานในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิถีการดำรงชีวิต และประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน (คู่มือนักเรียนโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ. 2545) ดังนั้นฝ่ายส่งเสริมและแนะแนวการศึกษาโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ จึงเห็นความสำคัญของการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งนักเรียนแต่ละคนอาจมีเหตุผล มีแรงจูงใจที่

แตกต่างกันไป เช่น ต้องการได้รับความรู้ และประสบการณ์เพิ่มขึ้น เพื่อนำไปพัฒนาตนเองให้เจริญก้าวหน้า ต้องการนำความรู้ไปประกอบอาชีพเพื่อความมั่นคงในชีวิต ต้องการให้ตนเองเป็นที่ยอมรับในสังคมเพื่อความมีชื่อเสียงเกียรติยศ นอกจากนี้นักเรียนยังมีเหตุผลอื่น ๆ ที่อยู่ในจิตใจของแต่ละคนที่เลือกศึกษาต่อในหลักสูตรนี้

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนและครูแนะแนวการศึกษา จึงสนใจที่จะศึกษาว่าอะไรคือแรงจูงใจและเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อของแต่ละคนที่เลือกมาศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผน แนวทางการพัฒนาการเรียน การสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และตลาดแรงงานในโลกธุรกิจให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเช้า โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชยการ กรุงเทพมหานคร รวม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ และด้านลักษณะของโรงเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเช้า โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชยการ กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามตัวแปร เพศ อาชีพของผู้ปกครอง ผลการเรียน และสถานศึกษาเดิม

ความสำคัญของการวิจัย

เพื่อใช้เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าศึกษาต่อของนักเรียน การแนะแนว และใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในหน่วยงานต่าง ๆ ในการวางแผนรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและสังคมต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 รอบเช้า ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชยการ กรุงเทพมหานคร จำนวน 566 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 รอบเช้า ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชยการ กรุงเทพมหานคร ที่ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประเภทสถานศึกษาเดิม มีนักเรียนจำนวนทั้งสิ้น 310 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 เพศ

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

1.2 อาชีพของผู้ปกครอง

1.2.1 ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

1.2.2 พนักงาน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน

1.2.3 ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว

1.2.4 เกษตรกร

1.3 ผลการเรียน

1.3.1 คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00

1.3.2 คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป

1.3.3 คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 – 4.00

1.4 สถานศึกษาเดิม

1.4.1 โรงเรียนสังกัดรัฐบาล

1.4.2 โรงเรียนสังกัดเอกชน

2. ตัวแปรตาม แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียน ชั้นปีที่ 2 รวม 4 ด้าน คือ

2.1 ด้านเหตุผลส่วนตัว

2.2 ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น

2.3 ด้านการประกอบอาชีพ

2.4 ด้านลักษณะของโรงเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **แรงจูงใจ** หมายถึง วิธีการ กระบวนการ หรือสิ่งเร้าที่บุคคลได้ตัดสินใจแสดงพฤติกรรม หรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อตอบสนองความต้องการของตน

2. **แรงจูงใจในการศึกษาต่อ** หมายถึง วิธีการ กระบวนการ หรือสิ่งเร้าที่ชักนำให้นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร ตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

2.1 **ด้านเหตุผลส่วนตัว** หมายถึง สิ่งเร้าที่นำมาใช้ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ซึ่งได้แก่ความต้องการ ความสนใจ ความถนัด ความสามารถและ ความรู้เดิม

2.2 ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น หมายถึง การมาเรียนเพราะได้รับแรงกระตุ้น หรือได้รับการสนับสนุน และคำแนะนำในการเลือกศึกษาต่อจากบุคคลที่เกี่ยวข้องได้แก่ บิดา มารดา ญาติพี่น้อง ครู เพื่อน และผู้ที่นักเรียนศรัทธา

2.3 ด้านการประกอบอาชีพ หมายถึง การมาเรียนเพื่อต้องการนำความรู้ไป พัฒนาอาชีพ และสร้างอาชีพอิสระหรือนำไปเป็นอาชีพรอง

2.4 ด้านลักษณะของโรงเรียน หมายถึง สิ่งที่นักเรียนเห็นว่า โรงเรียนไทย บริหารธุรกิจและพันธกิจการ แตกต่างจากโรงเรียนอื่น ๆ ในด้านของชื่อเสียง คุณภาพการเรียนการสอน ภาพพจน์ของโรงเรียน ทำเลของสถานที่ตั้ง คุณภาพของครู คุณภาพของวัสดุอุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายในการเรียน ความเป็นสถาบันการศึกษาด้านอาชีพ

3. นักเรียน หมายถึง ผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 โรงเรียนไทย บริหารธุรกิจและพันธกิจการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546

4. อาชีพของผู้ปกครอง หมายถึง อาชีพของบิดามารดา หรืออาชีพของผู้ให้การอบรมเลี้ยง ดูนักเรียน แบ่งเป็น 4 ประเภท คือ

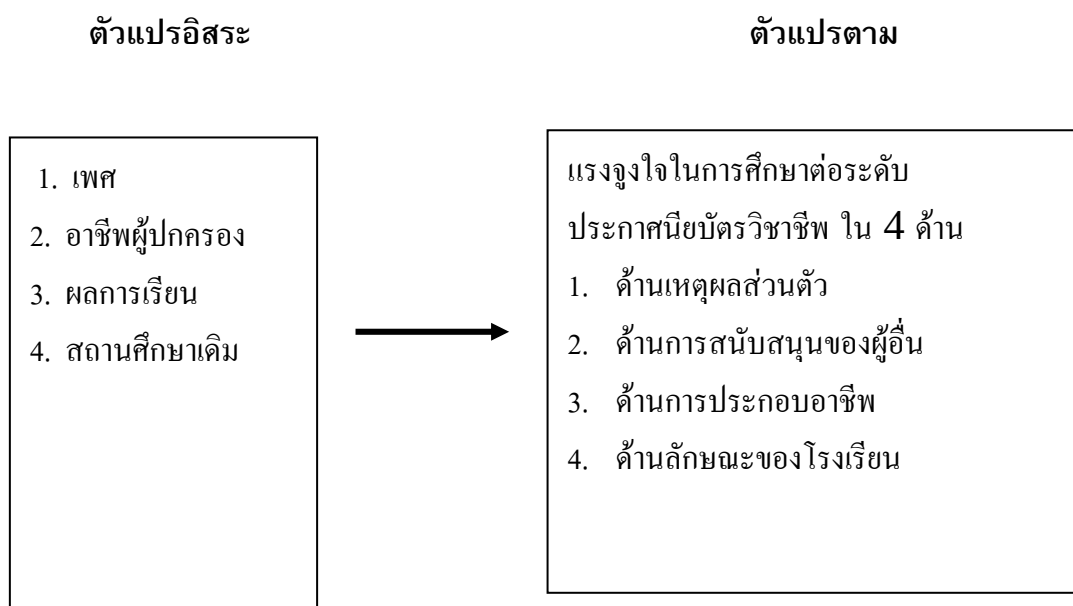
- 4.1 ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- 4.2 พนักงาน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน
- 4.3 ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว
- 4.4 เกษตรกร

5. ผลการเรียน หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

- 5.1 คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00
- 5.2 คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 - 2.99
- 5.3 คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 - 4.00

6. สถานศึกษาเดิม หมายถึง สถานศึกษาที่นักเรียนจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นหรือเทียบเท่าและเป็นโรงเรียนสังกัดภาครัฐบาลและสถานศึกษาที่โรงเรียนสังกัดภาคเอกชน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่อาชีพผู้ปกครองต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีสถานศึกษาเดิมต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชยการ กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชยการ
2. การจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชยการ พุทธศักราช 2538
3. หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ของโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชยการ พุทธศักราช 2538
4. ความหมายของแรงจูงใจ
5. ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ
6. ประเภทของแรงจูงใจ
7. แนวความคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อ
8. ทฤษฎีการเลือกอาชีพและพัฒนาด้านอาชีพ
9. การเลือกและการเตรียมตัวเพื่องานอาชีพ
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชยการ

โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชยการ เดิมชื่อ โรงเรียนช่างกลไทยสุริยะ ตั้งอยู่เลขที่ 61 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร โดยมีนายสุข พุคยาภรณ์ เป็นเจ้าของ นายเพทาย อมาตยกุล เป็นผู้จัดการ นายประยูร มณีโชติ เป็นครูใหญ่ ได้รับอนุญาตให้ เปิดสอน เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2510 ประเภทอาชีวศึกษา หลักสูตรกรมอาชีวศึกษา กระทรวง ศึกษาธิการ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างกลโรงงาน

ต่อมาปี พ.ศ.2511 ได้เปิดโรงเรียนพาณิชยการและช่างก่อสร้างไทยสุริยะ โดยมีนายสุข พุคยาภรณ์ เป็นเจ้าของ นายเชื้อม จันทรฉาย เป็นผู้จัดการ และมีนายช่วง คำแท่ง เป็นครูใหญ่ เปิดสอนแผนกพาณิชยการ สาขาการบัญชี การขาย และช่างก่อสร้าง

เมื่อปี พ.ศ.2533 ได้ยุบโรงเรียนพาณิชยการและช่างก่อสร้างไทยสุริยะรวมเป็นโรงเรียนเดียวกับโรงเรียนเทคนิคไทยสุริยะ และขอเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น“โรงเรียนเทคโนโลยีไทยสุริยะ”มีนายสุข พุคยาภรณ์ เป็นผู้รับใบอนุญาต นายนที คยาภรณ์ เป็นผู้จัดการ และมีนายโปร่ง ส่งแสงเติม เป็นอาจารย์ใหญ่ และเพิ่มสาขาพาณิชยการ การขายและธุรกิจบริการสถานพยาบาล

โรงเรียนเทคโนโลยีไทยสุริยะ มีอาคาร 3 ชั้น 2 หลัง อาคารเครื่องตีเครื่องไม้ 1 หลัง มีโรงฝึกงาน 5 หลัง โรงอาหาร 1 หลัง หอประชุม 1 หลัง มีห้องเรียน 40 ห้อง มีนักเรียน จำนวน 1,500 คน

รอบเช้า หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ 3 ปี ช่างอุตสาหกรรม สาขาช่างยนต์ ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างก่อสร้าง และช่างกลโรงงาน สาขาพาณิชยกรรม มีการบัญชี การขาย ธุรกิจบริการ สถานพยาบาล

รอบบ่ายหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ 2 ปี สาขาเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า และบริหารธุรกิจ การบัญชีธนาคาร – การเงิน

โรงเรียนเทคโนโลยีไทยสุริยะ เป็นโรงเรียนหนึ่งที่มีวัตถุประสงค์ที่จะสอนให้นักเรียนทุกคนมีความรู้วิชาสามัญ มีความชำนาญในวิชาชีพ ดังปรัชญาของโรงเรียน คือ “**คุณภาพ คุณธรรม**” พยายามอบรมให้นักเรียนทุกคนมีระเบียบวินัยรู้จักรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ และไปประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพจะได้เป็นพลเมืองดีของประเทศ อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศสืบไป ปี พ.ศ.2535 ได้ย้ายช่างอุตสาหกรรมทุกแผนกไปยังถนนรามอินทรา กม.12 เยื้องโรงพยาบาลนพรัตน์ราชธานีเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น “**โรงเรียนเทคโนโลยี ไทยสุริยะรามอินทรา**” โดยมี นายชาติชาย พุฒยาภรณ์ เป็นผู้รับใบอนุญาต นายบุญเลิศ ศรีสว่าง เป็นผู้จัดการและป็นอาจารย์ใหญ่

ปี พ.ศ.2536 โรงเรียนเทคโนโลยีไทยสุริยะบางเขนเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น “**โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชยการ**” มีนายชาติชาย พุฒยาภรณ์ เป็นผู้รับใบอนุญาต นายเชิ่อมจันทร์ฉาย เป็นผู้จัดการและอาจารย์ใหญ่ เปิดสอนระดับ ปวช.,ปวท.,ปวส. รอบเช้า รอบบ่าย สายพาณิชยการ สาขาการบัญชี การขาย การตลาด และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

ปี พ.ศ.2537 เปิดรับนักศึกษาที่จบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือเทียบเท่าเข้าเรียน ปวส. สาขาการบัญชี การตลาด และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ทั้งรอบเช้า รอบบ่าย และเมื่อกลางปีได้รับนักศึกษาที่จบ ม.6 เข้าเรียนต่อ ปวส. สาขาการบัญชี การตลาด และคอมพิวเตอร์ธุรกิจเฉพาะรอบบ่าย

ปีพ.ศ.2541 ได้สร้างอาคารใหม่ 10 ชั้น 7 ชั้น และ 4 ชั้น รวม 3 หลัง เลขที่ 92/1 ถนนพหลโยธิน ตรงข้ามกรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220 เปิดสอนระดับ ปวช. และปวส. จนถึงปัจจุบัน

2. การจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชยการ พุทธศักราช 2538

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรช่างฝีมือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อพัฒนากำลังคนให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพ และเจตคติที่เหมาะสม ออกไป

ประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติ

2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เพื่อเน้นความชำนาญเฉพาะด้านและเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียนสามารถถ่ายโอนผลการเรียนสะสมผลการเรียนเทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบการอาชีพอิสระได้

3. เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้ตรงตามความต้องการ สอดคล้องกับสภาพของชุมชนและท้องถิ่นนั้น ๆ

จุดหมาย

1. เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์นำไปปฏิบัติงานในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิถีการดำรงชีวิต และประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติ

2. เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีทักษะในการจัดการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใฝ่เรียนรู้เพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ และพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้า อยู่เสมอ

3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจ และภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของตนเอง และผู้อื่น

4. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงามทั้งในการทำงานการอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงานท้องถิ่น และประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี

5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์เหมาะสมกับงานอาชีพนั้น ๆ

6. เพื่อให้มีความตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศและของโลก ปัจจุบันมีความรักชาติ สำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

3. หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538

1. การเรียนการสอน

การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนได้ทุกวิธีเรียนที่กำหนด และนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลรวมกันได้ สามารถโอนผลการเรียนและขอเทียบความรู้ และประสบการณ์ได้ด้วย

2. เวลาเรียน

2.1 ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติ ภาคเรียนละ 18 สัปดาห์ และสถานศึกษาอาจเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อน ได้อีกตามที่เห็นสมควร

2.2 ในกรณีการเรียนแบบชั้นเรียน ให้สถานศึกษาเปิดทำการสอนสัปดาห์ละ 5 วัน วันละไม่เกิน 7 คาบ คาบละ 50 นาที โดยจัดให้ผู้เรียนได้เรียนไม่เกิน 35 คาบต่อสัปดาห์ ทั้งนี้ ให้รวมการจัดกิจกรรมอย่างน้อย 2 คาบต่อสัปดาห์

3. หน่วยกิต

3.1 รายวิชาภาคทฤษฎี 1 คาบเรียนต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 16 คาบเรียน รวมกับเวลาของการวัดผลไม่น้อยกว่า 18 คาบเรียน มีค่า 1 หน่วยกิต

3.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ 2-3 คาบเรียนต่อสัปดาห์ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 32-48 คาบเรียน มีค่า 1 หน่วยกิต

3.3 รายวิชาที่มีการฝึกงาน หรือการทำโครงการ หรือการทำโครงการวิชาชีพ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

4. โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา และกิจกรรมดังนี้

4.1 หมวดวิชาพื้นฐาน	30 หน่วยกิต
4.2 หมวดวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า	69 หน่วยกิต
4.2.1 วิชาชีพพื้นฐาน (16 หน่วยกิต)	
4.2.2 วิชาชีพเฉพาะ (17 หน่วยกิต)	
4.2.3 วิชาชีพเลือก (ไม่น้อยกว่า 32 หน่วยกิต)	
4.2.4 ฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ (4 หน่วยกิต)	
4.3 หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	15 หน่วยกิต
4.4 กิจกรรม (2 คาบ)	--
รวม ไม่น้อยกว่า	114 หน่วยกิต

5. การฝึกงาน หรือการทำโครงการ หรือการทำโครงการวิชาชีพ

5.1 ผู้เรียนทุกคนต้องผ่านการฝึกงานหรือฝึกปฏิบัติในแหล่งวิทยาการสถานประกอบการหรือสถานประกอบอาชีพอิสระอย่างต่อเนื่องตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของแต่ละ

ประเภทวิชาและสาขาวิชา หรือทำโครงการหรือโครงการวิชาชีพ กำหนดให้มีค่า 4 หน่วยกิต ยกเว้นผู้เรียนตามโครงการอาชีวศึกษาเพื่อการพัฒนาชนบท

5.2 การตัดสินผลการเรียนและการให้ระดับผลการเรียนให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับ รายวิชาอื่น

5.3 ภาคเรียนที่มีการฝึกงานให้เพิ่มเวลาเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชาเป็น 2 เท่า ของภาคเรียนปกติ

6. การเข้าเรียนไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

พื้นความรู้และคุณสมบัติของผู้เข้าเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538

7. การประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 238 พ.ศ.2538

8. การจบหลักสูตร

8.1 สอบได้รายวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรี ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

8.2 ได้จำนวนหน่วยกิตสะสมครบตามโครงสร้าง

8.3 ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ไม่ต่ำกว่า 2.00

8.4 เข้าร่วมกิจกรรมและผ่านการประเมินทุกภาคเรียน

8.5 สำหรับนักเรียนในระบบทวิภาคี ต้องสอบผ่านมาตรฐานฝีมือ

4. ความหมายของแรงจูงใจ

ในที่นี้จะกล่าวถึง ความหมายของแรงจูงใจ ประเภทของแรงจูงใจ และแรงจูงใจในการศึกษาต่อของผู้ใหญ่ มีดังต่อไปนี้

กู๊ด (Good. 1973:375)กล่าวว่าแรงจูงใจ หมายถึง กระบวนการเร้าและสนับสนุนให้บุคคล กระทำกิจกรรมอย่างมีระบบ

จรรยา โกมลบุญ (2528 : 27) ได้ให้ความหมายว่า แรงจูงใจ หมายถึง เป็นภาวะการณที่ อินทรีย์ถูกกระตุ้นและชี้แนะแนวทางให้อินทรีย์มีการตอบสนองไปสู่เป้าหมายหรือเป็นเครื่องล่อใจ ซึ่งเป็นความต้องการเฉพาะอย่างที่ทำให้ความพึงพอใจแก่บุคคล

เอนกกุล กรีแสง (2526 : 35) ได้ให้ความหมายว่า แรงจูงใจ หมายถึง การกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมและการควบคุมพฤติกรรม ซึ่งทำให้บุคคลแสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้า อย่างเดียวกันไม่เหมือนกัน

ฮิลการ์ด (Hilgard. 1981 : 314) ได้ให้ความหมายว่า แรงจูงใจ หมายถึง ปัจจัยหรือ องค์ประกอบที่ไปกระตุ้นบุคคลให้เกิดพลังและนำไปสู่การกระทำ

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528:227) กล่าวว่าแรงจูงใจ หมายถึง การกระตุ้นหรือล่อให้เกิด พฤติกรรมการเรียนรู้ขึ้นด้วยสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่ง แรงจูงใจประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วนคือ

1. แรงจูงใจ (Motive) ได้แก่ ความต้องการ ความสนใจ ทศนคติ ลักษณะนิสัย ฯลฯ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดภายในร่างกาย

2. สิ่งจูงใจหรือเครื่องล่อ (Incentive) ได้แก่ สิ่งเร้าต่าง ๆ ที่อยู่ภายในร่างกายซึ่งเป็นตัวกำหนดทิศทางและพฤติกรรม การจูงใจจะมีพลังมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับส่วนสำคัญทั้งสองส่วนนี้ คิตต์ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์.2544:102; อ้างอิงจาก Kidd.1973:101) กล่าวว่าแรงจูงใจ (Motivation) มาจากคำกริยาในภาษาละตินว่า “Mover” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า to move มีความหมายว่าเป็นสิ่งที่โน้มน้าวหรือมักจะชักนำให้บุคคลเกิดการกระทำหรือปฏิบัติการ แรงจูงใจ ใช้กันมากในวงการศึกษาผู้ใหญ่ในทุก ๆ โครงการเพราะเชื่อว่าจะทำให้การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ได้ผลดี

นอกจากนี้แรงจูงใจยังเป็นกระบวนการที่ชักนำโน้มน้าวให้บุคคลเกิดความมานะพยายาม เพื่อสนองความต้องการบางประการให้บรรลุผลสำเร็จได้ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์.2544; อ้างอิงมาจาก Lovell.1980 :109)

เพราะฉะนั้นจึงพอจะสรุปได้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง ปัจจัย วิธีการกระบวนการหรือสิ่งเร้าที่เป็นเหตุชักนำ หรือโน้มน้าวให้บุคคลตัดสินใจกระทำแสดงพฤติกรรม หรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อตอบสนองความต้องการของตน

5. ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจที่มีชื่อเสียง ได้แก่ ทฤษฎีของมาสโลว์ ซึ่งนิยมเรียกว่า ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ เป็นทฤษฎีที่กล่าวว่ามนุษย์ทุกคนมีความต้องการไม่มีที่สิ้นสุดเมื่อบุคคลได้รับความตอบสนอง หรือมีความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งสิ่งใดแล้ว บุคคลนั้นย่อมจะแสวงหาความต้องการในสิ่งอื่นต่อไปอีก ความต้องการของมนุษย์จะเป็นไปในลักษณะจากต่ำไปหาสูงที่เรียกว่า ลำดับขั้นของความต้องการ (Hierarchy of needs) คือ เมื่อความต้องการขั้นต่ำได้รับความตอบสนองแล้วความต้องการในขั้นสูงก็จะตามมา ลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ 5 ขั้น คือ (Maslow. 1954 : 80 – 92)

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการของมนุษย์เพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัย เป็นต้น
2. ความต้องการด้านความปลอดภัยและความมั่นคง (Safety and Security Needs) มั่นคงทางฐานะเศรษฐกิจ และงานอาชีพ
3. ความต้องการทางด้านสังคมและความเป็นเจ้าของ (Social and Belonging Needs) เป็นความต้องการที่จะได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น และมีความรู้สึกที่ตัวเองนั้นเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทางสังคม มีความต้องการเพื่อน เช่น การเข้าไปเป็นสมาชิกขององค์กร หรือสมาคมต่างๆ
4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องทางสังคม (Esteem of Status Needs) เป็นความต้องการมีเกียรติยศมีฐานะดีทางสังคม ได้รับความยกย่องนับถือจากบุคคลทั่วไป

5. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จดังที่คาดหวัง (Self-Actualization or Self-Realization Needs) ความต้องการนี้นับเป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ เป็นความต้องการให้บรรลุผลสำเร็จในสิ่งที่ใฝ่ฝันไว้

ความต้องการทั้ง 5 ประการข้างต้นของมาสโลว์นี้เรียงลำดับจากความจำเป็นมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด โดยความต้องการของร่างกาย เป็นพื้นฐานขั้นแรกสำหรับความต้องการขั้นต่อไป

สำหรับ โนลส์ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2544 : 104 อ้างอิงมาจาก Knowles. 1970) นักการศึกษาผู้ใหญ่ที่มีชื่อเสียงทางอเมริกัน ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ แยกออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physical Needs) เป็นสิ่งที่สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย ส่วนมนุษย์เรามีความต้องการทางด้านนี้เพื่อความคงอยู่ของร่างกาย ในทางการศึกษาผู้ใหญ่ คือ ความต้องการแลเห็น ได้ยินเสียง ความสุขสบาย การพักผ่อน หมายความว่า ถ้าหากตัวหนังสือเล็กเกินไป เสียงสูงเบาเกินไป แก้อั้วแข็งไป สิ่งเหล่านี้อาจทำให้ผู้เรียนไม่ประสบความสำเร็จได้

2. ความต้องการในการเจริญงอกงาม (Growth Needs) นักจิตวิทยาส่วนมากเห็นตรงกันว่า ความต้องการด้านนี้ เป็นสิ่งที่สำคัญที่จะพาไปสู่ส่วนอื่นของความต้องการ ซึ่งก็ตรงกับความต้องการ กระทำตนตามความสามารถ (Self-Actualization) ตามทฤษฎีของมาสโลว์นั่นเอง ผู้ใหญ่ที่มองไม่เห็นอนาคตของตนเองนั้นเป็นบุคคลที่น่าสงสาร เพราะว่าการมองไม่เห็นความก้าวหน้าในอนาคตของตนเองทำให้คุณค่าอื่นๆ ลดลงอย่างมาก จากการศึกษากับกว่าคนที่เกษียณอายุแล้วสามารถทำงานให้เป็นประโยชน์ได้ จะมีการปรับตัวได้ดีกว่า คนที่ไม่สามารถหางานทำหรือทำตัวให้เป็นประโยชน์

3. ความต้องการได้รับความมั่นคงปลอดภัย (The Needs for Security) เป็นที่ยอมรับกันมานานแล้ว สัตว์โลกมีสัญชาตญาณสำหรับการป้องกันตัวเองความต้องการ ด้านความมั่นคงปลอดภัยทางร่างกายถ้าหากความต้องการความมั่นคงไม่ได้รับการตอบสนองจะเกิดอาการทางพฤติกรรมตามมาด้วย คือ เกิดความรู้สึกไม่มั่นคงโดยการถอนตัวออกจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งหลาย

4. ความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ (The Needs for New Experience) เมื่อคนแสวงหาความมั่นคง เขาต้องผจญภัย และการเสี่ยง คนเราจึงอาจจะเบื่อหน่ายต่องานประจำที่ซ้ำซาก (Routine) ดังนั้นเมื่อความต้องการด้านนี้เกิดสับสนขึ้น บุคคลจะเกิดความว้าวุ่นใจ จนเกิดอาการพฤติกรรมเหนื่อยอ่อนความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ๆรวมทั้งแนวความคิดใหม่ ๆ

5. ความต้องการทางด้านความรัก (The Needs for Affection) ทุกคนต้องการได้รับความรัก รวมทั้งการที่ได้รับความสำเร็จซึ่งในบางครั้งก็เป็นสาเหตุมาจากความต้องการด้านนี้ อาจจะเรียกได้ว่าเป็นความต้องการทางด้านสังคม คือ ต้องมีการร่วมกันแสดงความคิดเห็น ประสบการณ์ ความร่าเริง ความเศร้าโศก ถ้าหากความต้องการทางด้านนี้ไม่ได้รับการตอบสนองก็จะเกิดอาการ 2 ด้าน คือ การถอนตัวออกจากกลุ่ม หรือมีลักษณะก้าวร้าว แสดงอาการเป็นศัตรู

6. ความต้องการได้รับการยอมรับ (The Needs for Recognition) มนุษย์ส่วนมากต้องการได้รับความรู้สึกว่ามีคุณค่าได้รับการยกย่องนับถือจากคนอื่น ๆ ในบางด้านของเขา ความต้องการทางด้านนี้ทำให้เขามีการรวมกลุ่มทางสังคมเป็นชุมชน สถาบันต่าง ๆ ทำให้เขาสามารถแสวงหาสถานะภาพ และความสนใจจากสมาชิกในกลุ่มได้ด้วย

นักการศึกษาผู้ใหญ่ซึ่งมีความเข้าใจในความต้องการเหล่านี้ จะมีส่วนให้ผู้ใหญ่ลดปัญหาต่าง ๆ ลงได้อย่างมากด้วยการจัดโปรแกรมและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความมั่นคงแก่ผู้ใหญ่ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา การเมือง โดยการจัดสภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสมในการก่อให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นรวมทั้งการจัดโอกาสเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์อันอบอุ่นระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน และให้เกิดบรรยากาศความเป็นกันเองมากที่สุด(สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2545:16)

6. ประเภทของแรงจูงใจ

แรงจูงใจนั้นถ้าแบ่งตามที่มา กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528:227) และเซอร์รีฟ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์.2533;อ้างอิงมาจาก Sherif.1956) มีความเห็นสอดคล้องกัน ได้แบ่งแรงจูงใจเป็น 2 ประเภทคือ

1. แรงจูงใจทางด้านร่างกาย (Physical Motivation) เป็นความต้องการทางด้านร่างกายเกี่ยวกับ อาหาร น้ำ การพักผ่อน การได้รับการคุ้มครอง ความปลอดภัย การได้รับความเพลิดเพลิน การลดความเคร่งเครียด ความต้องการทางเพศ ความกระหาย เป็นแรงจูงใจที่มีติดตัวมาแต่กำเนิดมีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตเป็นต้น

2. แรงจูงใจทางสังคม (Social Motivation) เป็นความต้องการมาจากด้านชีวิตวิทยาของมนุษย์ในความต้องการอยู่ร่วมกันหลังจาก การเรียนรู้ในสังคม ได้แก่ ความต้องการความรัก ความอบอุ่น การเป็นที่ยอมรับในสังคม ความมีเกียรติได้รับความยกย่องชมเชย เป็นต้น

แรงจูงใจ ยังสามารถแบ่งตามเหตุผลของเบื้องหลังในการแสดงออกของพฤติกรรมเป็น 2 ประเภท (เชียรศรี วิวิธสิริ.2527:25;กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. 2528:227) คือ

1. แรงจูงใจภายใน (intrinsic Motivation) หมายถึง การที่บุคคลมองเห็นคุณค่าที่จะกระทำด้วยความเต็มใจ หรือสภาวะของบุคคลที่มีความต้องการและอยากแสดงพฤติกรรมบางสิ่งบางอย่างด้วยเหตุผลและความชอบของตัวเอง เช่น ความพอใจ ความสำเร็จ ความผิหว้าง นักจิตวิทยา เชื่อว่าแรงจูงใจภายในมีความสำคัญกว่าแรงจูงใจภายนอก เพราะแรงจูงใจที่เกิดขึ้น ในตัวบุคคลทำให้บุคคลประสบความสำเร็จ ได้มากกว่า เช่น ความพอใจ ความสำเร็จ เป็นต้น แรงจูงใจภายใน แบ่งออกได้ดังนี้

1.1 ความต้องการ (Needs) กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 221) ได้ให้ความหมายไว้ว่าความต้องการเป็นสิ่งที่จำเป็นจะต้องได้รับเพื่อการดำเนินชีวิตของอินทรีย์ เมอร์เรย์ (หฤทัย อดิชาติพงศ์. 2523 : 224 ; อ้างอิงมาจาก Murray.1938) กล่าวว่าความต้องการมนุษย์ไม่ว่าจะเกิดขึ้นจากภายในร่างกาย หรือเกิดขึ้นจากสังคม จะมีความเท่าเทียมกัน หากเกิดขึ้นพร้อม ๆ กัน

จะไม่มีความต้องการใด ความต้องการหนึ่งที่มีความสำคัญต่อความต้องการอื่น ดังนั้นการเลือกแสดงพฤติกรรมตอบสนองความต้องการจึงไม่แน่นอน ไม่สามารถระบุได้ว่าอินทรีย์จะเลือกตอบสนองต่อความต้องการใดก่อน แรธส์ และเบอเรลล์ (Lefrancois. 1873 : 118 ; citing Rath and Burrell.) กล่าวถึงความต้องการความสำเร็จ มักจะเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมทางสังคม สิ่งหนึ่งที่เขาพบก็คือบุคคล ต้องการความสำเร็จ ในสิ่งที่เขาต้องการไว้ เช่นเดียวกับ เมอร์เรย์ กล่าวถึงความต้องการทางจิตวิทยาของคนเราที่ต้องการเอาชนะสิ่งกีดขวางทั้งปวง ความต้องการพ้นจากความยากลำบาก ต้องการที่จะต้องการที่จะเอาชนะความล้มเหลว (Counteraction) ต้องการยอมรับนับถือ (Deference) ความต้องการสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น ต้องการที่จะให้ผู้อื่นรับรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง (Exhibition) ต้องการให้ผู้อื่นสนใจ (Succorance) ทางด้านมาสโลว์ (Maslow. 1971) กล่าวถึงความต้องการของมนุษย์มีระดับขั้นของความต้องการ (Hierarchy of Needs) ความต้องการของมนุษย์จะเป็นไปในลักษณะ เรียงลำดับจากความจำเป็นจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดโดยมีความต้องการของร่างกายเป็นพื้นฐานขั้นแรกสำหรับความต้องการขั้นต่อไป เช่น ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Need) ได้แก่ ความหิว ความกระหาย เป็นต้น จะมีความสำคัญกว่าความต้องการความปลอดภัย (Safety Need) ได้แก่ ความมั่นคง ความอบอุ่น เป็นต้น มีความสำคัญมากกว่าความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Love and Belonging Need) ได้แก่ ความรักแบบพี่น้อง ความรักเคารพพิภพิตามารดา ความรักระหว่างเพศ ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ เป็นต้น จะมีความสำคัญมากกว่าความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง (Esteem Need) ได้แก่ การได้รับการยกย่องสรรเสริญจากสังคม เป็นต้น จะเป็นความต้องการที่มีความสำคัญมากกว่าความต้องการการยอมรับความสามารถของตนเอง (Self-Actualization) ได้แก่ ความอยากแสดงความสามารถที่มีอยู่สูงสุดของตนเองให้แก่ผู้อื่นในสังคม ความต้องการความเข้าใจ รวมทั้งความอยากรู้อยากเห็น เป็นต้น

สรุปว่า ความต้องการ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นภายในร่างกายหรือเกิดจากสังคม จะมีความต้องการใดความต้องการหนึ่งที่มีความสำคัญกว่าความต้องการในอีกสิ่งหนึ่ง ความต้องการแต่ละสิ่งจะมีลักษณะเท่าเทียมกันเสมอแต่จะมีลักษณะที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อได้รับความต้องการจากสิ่งหนึ่งแล้วก็就会有ความต้องการอีกสิ่งหนึ่ง มาแทนความต้องการซึ่งไม่เคยได้รับความต้องการจากสิ่งนั้นมาก่อน

1.2 ความสนใจ (Interest) ทวี ท่อแก้ว และคนอื่น ๆ (2517:60) ความสนใจเป็นความรู้สึกอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล เมื่อมีสิ่งหนึ่งมาเร้าความรู้สึกอันนี้ อาจคงอยู่ต่อไปทั้ง ๆ ที่สิ่งเร้านั้นไม่ปรากฏในขณะนั้นแล้ว ความสนใจจึงเป็นลักษณะของความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคลเป็นเรื่องเฉพาะบุคคล เป็นความสนใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีโอกาสเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์และมีความมุ่งมั่นที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จ

ประเภทของความสนใจ

1. ความสนใจภายใน ความสนใจชนิดนี้เกิดขึ้นกับบุคคลตามธรรมชาติ คล้ายสัญชาตญาณรู้สึกพอใจและสนใจอยากคิดอยากทำ เพราะการกระทำในสิ่งนั้นไปช่วยสนองความต้องการที่บุคคลรู้สึกว่าเป็นจะต้องทำให้สำเร็จลุล่วงไป

2. ความสนใจภายนอก ความสนใจนี้เกิดขึ้นภายหลัง หรือเป็นสิ่งที่หามาได้โดยปฏิกิริยาชอบใช้และคิดว่าเป็นชนิดที่ได้ผลดี สาเหตุเกิดขึ้นมาจากหลายสถานการณ์ เช่น ความหวังว่าจะได้รับรางวัล ได้รับเกียรติยศ หรือได้รับสิทธิพิเศษ

สาเหตุของความสนใจของนักศึกษา (ประยูรศรี มณีสร. 2532 : 270)

1. เนื่องจากมองเห็นคุณค่าของสิ่งเหล่านั้น
2. มีความถนัดและมีประสบการณ์ต่อสิ่งนั้น
3. สิ่งนั้นมีความหมายต่อตนเองและสัมพันธ์กับชีวิตจริง
4. เกิดแรงจูงใจของสิ่งเร้า
5. สิ่งเหล่านั้นเป็นของแปลกใหม่ น่าตื่นเต้น

ความสนใจในการเลือกอาชีพของนักศึกษา ได้รับอิทธิพลมาจากการได้เห็นได้ใกล้ชิดการทำงานของสมาชิกในบ้าน หรือจากเพื่อนวัยสูงกว่าซึ่งได้รับความสำเร็จในงานอาชีพ และอีกส่วนหนึ่งก็ได้รับอิทธิพลจากทัศนคติจากกลุ่มเพื่อนที่มีอาชีพต่าง ๆ และพบว่าในบางรายความสนใจในอาชีพของบิดามารดากับลูกไม่สอดคล้องกัน และจากการศึกษาของ สตรอง (Strong. 1975) ใน การศึกษาระยะยาวเกี่ยวกับความสนใจในอาชีพ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพที่เหมาะสมโดยพบว่า

1. คนทำงานในอาชีพใดอาชีพหนึ่ง จะได้คะแนนสูงในแบบทดสอบเกี่ยวกับอาชีพนั้นมากกว่าอาชีพอื่น

2. คนที่อยู่ในอาชีพใดอาชีพหนึ่งจะได้คะแนนสูงในอาชีพนั้นมากกว่าที่จะได้จากคนที่สนใจในอาชีพนั้นเท่าที่คนที่อยู่ในอาชีพใดอาชีพหนึ่ง จะได้คะแนนสูงในอาชีพนั้นมากกว่าคนที่คิดจะเปลี่ยนอาชีพนั้นไปยังอาชีพอื่น

3. คนที่อยู่ในอาชีพใดอาชีพหนึ่งต้องการเปลี่ยนไปยังอาชีพอื่นจะได้คะแนนในอาชีพอื่นมากกว่าคนที่อยู่ในอาชีพอื่น รวมทั้งอาชีพเดิมด้วย

สรุปว่า ความสนใจ เป็นลักษณะของความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจเกิดขึ้นภายในของบุคคลโดยธรรมชาติเป็นลักษณะคล้ายสัญชาตญาณ และที่เกิดจากภายนอก เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายหลังจากได้รับปฏิกิริยาจากสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากระทบ อันเนื่องมาจากการมองเห็นคุณค่าของสิ่งนั้นหรือมีความถนัด สิ่งนั้นมีความหมายต่อตนเองเป็นของแปลกใหม่น่าตื่นเต้น และเกิดจากแรงจูงใจของสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต เป็นต้น

1.3 ความถนัด (Aptitude) ชวาล แพรัตกุล (2513: 56) ความถนัด หมายถึง สมรรถวิสัยและทิศทางแห่งความเจริญงอกงามของสมอง หรือเป็นขีดระดับความสามารถขั้นสูงสุดของบุคคลที่เขาอาจมีได้ต่อการเรียนรู้ และฝึกฝนในวิทยาการและทักษะต่าง ๆ ถ้าหากเขาได้รับการฝึกสอนและประสบการณ์ที่เหมาะสม (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. 2528 : 48) ให้ความหมายของคำว่า ความถนัด เป็นความแตกต่างที่เกี่ยวกับการแสดงความสามารถในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพของแต่ละบุคคลในการประกอบอาชีพ หรือการเลือกกิจกรรมใด ๆ ก็ตาม ฮาล์น และ แมคลีน (Hain and Maclean. 1955) ความถนัดเป็นศักยภาพที่แฝงอยู่ในตัวบุคคลหรือ

สมรรถวิสัยที่ยังไม่ได้พัฒนาออกมาแต่เป็นรากฐานที่ทำให้ตัวบุคคลเกิดความสามารถและทักษะ ตลอดจนความสัมฤทธิ์ผลต่าง ๆ ได้

ความถนัดจึงเป็นความสามารถที่มีมาตั้งแต่กำเนิด และแฝงอยู่ในตัวบุคคลนั้นในการปฏิบัติหน้าที่การงานหรือการทากิจกรรมต่าง ๆ อาจจะเป็นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลาย ๆ ด้านก็ได้ หากบุคคลนั้นได้รับการฝึกฝน หรือได้รับประสบการณ์จากสิ่งนั้นในช่วงเวลาที่เหมาะสมทำให้เขาสามารถที่จะทำงานเหล่านั้นได้สัมฤทธิ์ผลหรืออย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ความสามารถ (Capacibility) ความสามารถของแต่ละบุคคลในการเรียนรู้จะมีความแตกต่างกันออกไป ความสามารถเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาให้คนเราเป็นที่ยอมรับของสังคมและชีวิตครอบครัว กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 187) แสดงความเห็นว่าคุณลักษณะเป็นความรู้ และทักษะที่บุคคลมีในปัจจุบันเป็นความสามารถที่นำมาใช้ได้รวมถึงศักยภาพของบุคคลในการเรียนรู้และต้องมีการพัฒนาที่เพิ่มขึ้นตลอดเวลา

การพัฒนาความสามารถของวัยรุ่นเกี่ยวกับงานการยอมรับของสังคมหรือชีวิตครอบครัวมีดังนี้ (จุฑา ทอถาวร. 2530 : 291-301)

1. ความสามารถทางร่างกาย เป็นช่วงปรับตัวและการแก้ปัญหาที่ย่างยากต่าง ๆ เป็นความสามารถทางร่างกาย
2. ความสามารถทางความว่องไว เป็นช่วงที่กระฉับกระเฉงว่องไวในการเรียน ทักษะการเคลื่อนไหวสามารถที่จะคำนวณความสามารถของตนเองที่จะทำงานที่ได้รับการมอบหมายให้สำเร็จได้
3. ความสามารถทางสมองที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ การหาเหตุผลและความคิดสร้างสรรค์
4. การชักจูง การยอมรับของกลุ่มสังคมเป็นสิ่งเร้าให้มีการพัฒนาความสามารถได้เร็วขึ้น
5. แบบบทบาท หลังจากจบการศึกษา บทบาทผู้ใหญ่เป็นสิ่งที่เลียนแบบบทบาทจากผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นบิดามารดา เพื่อนร่วมงาน หรือผู้บริหาร เป็นต้น

สรุปว่า อุปสรรคที่มีต่อการพัฒนาความสามารถของบุคคล ก็คือการวางรากฐานที่ยังไม่เพียงพอ งานอาชีพที่ยังฝึกฝนไม่ดีและไม่มีความเข้าใจ ซึ่งทำให้บุคคลวัยนี้ต้องใช้เวลา และความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาวะแวดล้อม อุปสรรคทางด้านสุขภาพร่างกายที่ไม่แข็งแรงสมบูรณ์ การปฏิบัติไม่สัมพันธ์กับสิ่งที่เคยเรียนมา การฝึกฝนที่ได้รับจากบ้านหรือโรงเรียนไม่สัมพันธ์กับภาคปฏิบัติ และอิทธิพลของกลุ่มมากเกินไป การปรับตัวเข้ากับอาชีพ พบว่าบางคนปรับตัวให้เข้ากับ ความหมดหวังและความโกรธเคืองกับอาชีพที่ไม่เปิดโอกาสให้เขาได้แสดงความสามารถ การเลือกอาชีพของคนหนุ่มสาวส่วนใหญ่จะได้รับการฝึกฝนสำหรับการทำงาน หลังจากจบการศึกษาตามหลักสูตร หวังที่จะได้ทำงานอย่างที่ต้องการ แต่งานที่ต้องการนั้นไม่มีให้เลือกหรือมีงานที่ตนเองขาดคุณสมบัติไม่ได้รับการฝึกฝนทางด้านนั้นมาก่อน

1.5 ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิม (Early Experience) กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528: 233) ประสบการณ์เดิม ก็คือ ภูมิหลังของบุคคลนั่นเองที่มีอยู่เดิมไม่ว่าจะเป็น ด้านความรู้ ความเข้าใจที่เป็นพื้นฐานต่อสิ่งที่กำลังจะกระทำอยู่ว่ามีลักษณะการกระทำสิ่งนั้นมาก่อนมีจำนวนบ่อยครั้งเพียงใด ในการฝึกฝนทั้งในด้านทักษะและความชำนาญ จำเนียร ช่วงโชติ (2519 : 85)

กล่าวว่า ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมก็คือ การนำความคิด ความรู้ และการกระทำที่ได้เคยปรากฏแก่ผู้นั้นมาแล้วในอดีต ซึ่งมีความสำคัญมากในการช่วยตีความหรือแปลความหายของอาการสัมผัสได้โดยแจ่มชัดจะมีลักษณะที่เป็นความรู้ที่แน่นอนถูกต้องชัดเจนและมีปริมาณมาก รู้หลายอย่างจึงจะช่วยแปลความหมายต่าง ๆ ได้สะดวกและถูกต้องดี ส่วนทางด้านของทวี ท่อแก้ว (2517 : 32) กล่าวว่า การที่นักศึกษาจะเรียนรู้เรื่องหนึ่งเรื่องใดได้นั้น จะต้องมีความรู้เป็นทุนอันจำเป็นต่อการเรียนรู้เรื่องนั้นอย่างเพียงพอ จึงจะสามารถเรียนรู้ได้ดี

ดังนั้น หากบุคคลใดที่มีประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมมากเท่าใดย่อมทำให้บุคคลนั้นมีแนวโน้มที่จะเรียนรู้ได้ดีกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อยเพราะประสบการณ์เดิมจะช่วยส่งเสริมให้บุคคลนั้นได้เปรียบในการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและสัมฤทธิ์ผล

2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) หมายถึง สภาวะของบุคคลที่ได้รับการกระตุ้นจากภายนอก ทำให้มองเห็นจุดหมายและนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมของบุคคลโดยทั่วไป พฤติกรรมของบุคคลมักจะได้รับการจูงใจจากภายนอก เช่น การให้รางวัล การแข่งขัน การลงโทษ การตำหนิ การยกย่องชมเชย เป็นต้น

ถวิล เกื้อกูลวงศ์ (2528 : 94) กล่าวว่าลักษณะของแรงจูงใจประกอบด้วย

1. แรงจูงใจด้านความมั่นคง มักอยู่ในรูปของจิตสำนึกนั้นเห็นได้จากการที่มนุษย์ต้องการความปลอดภัยจึงต้องมีแรงจูงใจในรูปของสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อให้บุคคลเกิดความรู้สึกมั่นคงส่วนความมั่นคงในรูปของจิตใต้สำนึกนั้นได้พัฒนามาตั้งแต่วัยเด็กโดยการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลใกล้ชิดที่จะทำให้เป็นคนมีจิตใจมั่นคงหรืออ่อนแอ บุคคลเกือบทุกคนมีแรงจูงใจด้านความมั่นคงทั้งในรูปของจิตสำนึก และจิตใต้สำนึก

2. แรงจูงใจด้านสังคม โดยเหตุที่มนุษย์เป็นสัตว์สังคม จึงต้องมีการติดต่อสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน มีการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นเพื่อจะได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมและได้รับการยกย่อง การที่บุคคลติดต่อสัมพันธ์กันนั้นมีใช้เพื่อมีตราภาพเสมอไปมีบุคคลเป็นจำนวนมากที่ติดต่อสัมพันธ์กัน เพราะต้องการให้บุคคลอื่นยอมรับและศรัทธาเชื่อถือ

3. แรงจูงใจในด้านชื่อเสียง แรงจูงใจด้านชื่อเสียงมีมากขึ้นทุกทีในสังคมไทยโดยเฉพาะในสังคมระดับชนชั้นกลาง ชื่อเสียงเป็นสิ่งที่ไม่สามารถสัมผัสได้ ความต้องการด้านชื่อเสียงเป็นการกำหนดขีดจำกัดของบุคคล บุคคลบางคนพึงพอใจกับชื่อเสียงในระดับเพื่อน และชุมชนเท่านั้น แต่บางคนก็แสวงหาชื่อเสียงในระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ

4. แรงจูงใจด้านอำนาจ อำนาจเป็นศักยภาพแห่งอิทธิพลของบุคคลแยกออกได้เป็น 2 ประเภท คือ อำนาจตามตำแหน่งและอำนาจส่วนตัวบุคคลซึ่งสามารถทำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามเพราะตำแหน่งหน้าที่นั้น แสดงว่าเป็นผู้มีอำนาจตามตำแหน่ง ส่วนบุคคลซึ่งมีอิทธิพลโดยบุคลิกภาพและพฤติกรรมแสดงว่าเป็นผู้มีอำนาจส่วนตัว แต่บุคคลบางประเภทเป็นเจ้าของอำนาจทั้งสองประเภทคือ ทั้งอำนาจตามตำแหน่งและอำนาจส่วนตัว

5. แรงจูงใจด้านความสามารถ ความสามารถหมายถึง การควบคุมองค์ประกอบสิ่งแวดล้อมทั้งกายภาพและสังคม ความรู้สึกด้านความสามารถนี้เกี่ยวข้องกับอย่างใกล้ชิดกับมโนทัศน์ ด้านความคาดหวัง บุคคลจะมีความสามารถหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสำเร็จและความล้มเหลวในอดีต ถ้า

ความสำเร็จเหนือความล้มเหลวแล้วความรู้สึกด้านความสามารถจะมีแนวโน้มสูง ทำให้เป็นบุคคลที่มองโลกในทางบวก มองสถานการณ์ต่าง ๆ ว่าเป็นการท้าทายที่น่าสนใจและสามารถจะเอาชนะได้ แต่ถ้าความล้มเหลวอยู่เหนือกว่าแล้วจะทำให้มองโลกในทางลบ บุคคลที่มีความรู้สึกด้านความสามารถต่ำจะไม่มีแรงจูงใจที่จะแสวงหาการท้าทายใหม่ ๆ หรือทำการเสี่ยง บุคคลพวกนี้จะปล่อยให้สิ่งแวดล้อมบังคับควบคุมมากกว่าที่จะพยายามบังคับควบคุมสิ่งแวดล้อม

6. แรงจูงใจด้านความสำเร็จ เป็นแรงจูงใจที่เด่นชัดของมนุษย์ที่สามารถแยกออกจากความต้องการด้านอื่น ๆ ลักษณะอย่างหนึ่งของบุคคลที่มีแรงจูงใจด้านความสำเร็จจะมีความก้าวหน้าในการทำงาน เพราะว่าจะเป็นผู้สร้างสรรค์ให้งานสำเร็จ

7. แรงจูงใจด้านเงิน เป็นแรงจูงใจที่สลับซับซ้อน และสัมพันธ์กับความต้องการทุกประเภททุกระดับ คุณลักษณะที่เด่นและสำคัญที่สุดของเงินก็คือ เป็นตัวแทนในการแลกเปลี่ยนสิ่งที่เงินสามารถซื้อได้นั้นไม่ใช่ตัวเงินโดยตรงแต่เป็นคุณค่าของเงินตัวเงินนั้นไม่ได้มีความสำคัญแต่เป็นตัวแทนของความต้องการใด ๆ ที่บุคคลต้องการให้เป็นตัวแทน

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า แรงจูงใจถ้าแบ่งตามที่มาก็สามารถแบ่งได้เป็นแรงจูงใจทางร่างกายและแรงจูงใจทางสังคม แรงจูงใจทางร่างกายจะมีสูงมากในวัยเด็กตอนต้นและกับผู้ใหญ่ตอนปลาย ส่วนแรงจูงใจด้านสังคมก็จะเกิดหลังจากการเรียนรู้ในสังคมเป็นความต้องการจากการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น เพื่อจะได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคม ต้องการได้รับการยกย่อง เกียรติยศ ชื่อเสียง ตลอดจนด้านความสำเร็จในชีวิต แรงจูงใจ สามารถแบ่งตามเหตุผลของการแสดงออกของพฤติกรรม โดยแบ่งเป็นแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก แรงจูงใจภายในมีคุณค่ากว่าแรงจูงใจภายนอก แต่แรงจูงใจภายในปลูกฝังให้เกิดแก่ผู้เรียนได้ยากกว่า ดังนั้น ในการใช้แรงจูงใจกับการเรียน การเรียนนั้นจะใช้แรงจูงใจภายนอกเสียก่อนแล้วจึงสร้างแรงจูงใจภายในทีหลัง

7. แนวความคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อ

แรงจูงใจที่ส่งผลหรืออิทธิพลโดยตรงต่อการศึกษาคือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) ซึ่งเป็นแรงจูงใจที่มีอยู่ในมนุษย์ทุกคนเป็นความต้องการทางจิตใจของมนุษย์ที่จะเอาชนะอุปสรรคฝ่าฟันกระทำการที่ยาก ๆ ให้ประสบผลสำเร็จเป็นความปรารถนาที่จะกระทำการใด ๆ ให้สำเร็จโดยเร็วที่สุด และได้ผลดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่สูงจะบรรลุผลสำเร็จในการศึกษาและมีความมานะพยายามที่จะศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป (ประหยัด ทองมาก.2529 : 48)

ทิพย์พรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา (2526 : 32) ได้กล่าวถึง แรงจูงใจในการศึกษาว่า แรงจูงใจในการศึกษาของบุคคลในแต่ละระดับ จะแตกต่างกันออกไปตามวัย ฐานะ และโอกาส ความคิดเกี่ยวกับการเรียน อาจจะเริ่มมีแนวหันเหเข้าสู่ผลได้ทางเศรษฐกิจ เช่น จะเรียนในสาขาที่หางานทำได้ง่าย มีรายได้ดี ไม่ต้องทำงานหนัก และที่สำคัญก็คือ ต้องเป็นงานประเภทที่ตนมีใจรัก และชอบที่จะทำด้วย เป็นต้น

พจน์ สะเพียรชัย (2526 : 8) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจในการศึกษาระดับต่างๆ โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษานับวันจะมีแนวโน้มสูงขึ้นตามลำดับ ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากความต้องการของ

ผู้เรียน ส่วนหนึ่งมาจากค่านิยมในปริญญา และอีกส่วนหนึ่งเนื่องมาจากการมีและไม่มียานทำงานซึ่งจากการพิจารณาการศึกษาที่ผ่านๆ มาปรากฏชัดอย่างหนึ่งคือ การศึกษาได้รับการยอมรับให้เป็นปัจจัยพื้นฐานอีกประการหนึ่งที่จะทำให้ชีวิตเป็นชีวิตที่สมบูรณ์ เช่นเดียวกับ ปัจจัยด้านอาหาร ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม เมื่อทุกคนเห็นคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาเช่นนี้ ทุกคนจึงต้องการไฟฟ้า

ปฐม นคมานนท์ (2528 : 321) กล่าวว่าเหตุจูงใจให้ผู้ใหญ่เข้ามาเรียนเหตุหนึ่ง คือ เหตุจูงใจด้านอาชีพ (Vocational Motives) เป็นเหตุผลที่สำคัญและชัดเจนที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ใหญ่วัยต้นหรือคนหนุ่มสาวเข้าเรียน เพราะต้องการพัฒนาตนเองทั้งด้านอาชีพและด้านความรู้ เพื่อจะได้หางานง่ายขึ้นประกอบอาชีพได้ดีขึ้น ได้รับการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง หรือเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ (เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ 2525 : 19-20) ได้กล่าวถึงเหตุจูงใจในการศึกษาว่า ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1. สภาพฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน
2. ทุนทรัพย์ที่ใช้ในการศึกษามากหรือน้อยกว่ากัน
3. คุณภาพของการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน
4. ภูมิลำเนาของสถานศึกษาที่อยู่ในส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาค
5. ความมีชื่อเสียงของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

ปัจจัยทั้ง 5 ประการดังกล่าวเป็นผลให้บุคคลมีเหตุจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อต่างกันดา เกนวัลด์ (สุนทร โคตรบรรเทา. 2530 : 149 ; อ้างอิงจาก Darkenwald. 1982) ได้กล่าวถึง เหตุผลในการเรียนของผู้ใหญ่ว่า เพื่อปรับปรุงการทำงานหรือความก้าวหน้า ในอาชีพและเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพ หรือความพึงพอใจในบทบาทของพ่อแม่หรือสามี ภรรยา

ราตรี กลิ่นประทุม (2545 : 77) กล่าวว่าแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาวิชาการตลาดด้านส่วนตัวเพราะความสนใจในสาขาวิชาชีพการตลาดเป็นพิเศษ และบุคลิกภาพส่วนตัวเหมาะสมกับอาชีพนักการตลาด และแรงจูงใจด้านอาชีพได้แก่ เป็นวิชาชีพที่ตลาดแรงงานกำลังต้องการ ส่วนแรงจูงใจด้านสังคมที่นักศึกษาเห็นว่าเป็นแรงจูงใจสูงสุดได้แก่ เป็นวิชาชีพที่สังคมปัจจุบันยอมรับ

8. ทฤษฎีการเลือกอาชีพและพัฒนาด้านอาชีพ

ไทด์แมน และโอ ฮารา (Tolbert. 1974 : 40-41 : Citing Tiedeman and Hara. 1963) มีแนวคิดว่าการตัดสินใจเลือกอาชีพและการปรับตัวในอาชีพ เป็นกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล และได้มีการพัฒนามาเป็นระยะเวลายาวนาน แบ่งเป็นขั้นๆ ได้ดังนี้

1. ขั้นการคาดคะเน ประกอบด้วย

1.1 ขั้นสำรวจ (Exploration) บุคคลจะสำรวจตนเองในด้านต่างๆ เช่น ความถนัด ความสามารถ ความสนใจ ความต้องการ และสำรวจลักษณะด้านวิชาและลักษณะอาชีพ

1.2 ขั้นก่อตัวของความคิด (Crystallization) หลังจากประเมินตนเองและอาชีพแล้ว จะสรุปเป็นแนวคิดเพื่อตัดสินใจเลือกอาชีพ

1.3 ขั้นลองเลือกอาชีพ (Choice) บุคคลจะลองตัดสินใจเลือกอาชีพหรือสาขาวิชาชีพขั้นพิจารณารายละเอียดเพื่อความกระจ่างชัดขึ้นในการที่จะตัดสินใจ (Clarification) บุคคลจะหารายละเอียดเพิ่มเติม เพื่อช่วยในการตัดสินใจที่แน่นอน

2. ขั้นประกอบอาชีพและปรับตัวในอาชีพ แบ่งเป็น

2.1 ขั้นนำตนเองเข้าสู่การศึกษาหรืออาชีพ (Induction) บุคคลจะเข้าศึกษาหรือมีอาชีพตามที่ตนเลือกแล้ว

2.2 ขั้นเปลี่ยนแปลงและปรับปรุง (Reformation) ถ้าบุคคลไม่ประสบผลสำเร็จหรือมีปัญหา บุคคลจะปรับปรุงหรือสำรวจตนเองและอาชีพใหม่ เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจที่เหมาะสมต่อไป

2.3 ขั้นความมั่นคงในการประกอบอาชีพ (Integration) ถ้าบุคคลจะประสบความสำเร็จจะเป็นกำลังใจให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

แฟรงค์ พาสัน (Crites. 1969 : 299) กล่าวถึงหลักการเลือกอาชีพไว้ ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ตนเอง โดยบุคคลจะวิเคราะห์คุณสมบัติต่างๆ และองค์ประกอบของตนเอง เช่น ความสามารถ ความสนใจ ความถนัด บุคลิกภาพ ฐานะทางเศรษฐกิจ สภาพการณ์ต่างๆ ในครอบครัว

2. การวิเคราะห์อาชีพ โดยบุคคลจะแสวงหาความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับอาชีพ เช่น ความรู้เกี่ยวกับลักษณะอาชีพ ความต้องการของตลาดแรงงานเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ รายได้ ความมั่นคงและโอกาสก้าวหน้าทางด้านอาชีพต่างๆ

3. การใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยอาศัยหลักเกณฑ์วิเคราะห์ตนเอง และวิเคราะห์อาชีพประกอบกัน

จากแนวความคิดของบุคคลต่างๆ สรุปได้ว่าการที่บุคคลแต่ละคนก่อนที่จะตัดสินใจเลือกอาชีพใดอาชีพหนึ่ง จะต้องพิจารณาตนเองว่ามีความเหมาะสมกับอาชีพนั้นหรือไม่ เช่น ความถนัด ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ของตนเองนั้นเหมาะกับอาชีพนั้นหรือไม่ หากพบว่ายังขาดความพร้อมทางด้านคุณวุฒิ และคุณสมบัติดังกล่าว บุคคลนั้นก็จะแสวงหาสิ่งที่ขาดหรือสิ่งที่ไม่พร้อมเหล่านั้นจะได้นำมาปรับปรุงตนเองเพื่อนำตนก้าวไปสู่สิ่งที่คาดหวังและก่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามที่ได้ตั้งใจไว้

9. การเลือกและการเตรียมตัวเพื่องานอาชีพ

พลาโต (วิจิตพาณี วัฒนสินธุ์ และคนอื่น. 2519 : 139 ; อ้างอิงจาก Plato. 1950) กล่าวในหนังสือ Republic เกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคลในการเลือกของแต่ละบุคคลเพื่อประกอบอาชีพต่างๆ เริ่มจากการที่แต่ละบุคคลได้รับการเรียนขั้นพื้นฐานของแต่ละบุคคลมาก่อน เพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นมีสติปัญญาที่ดีในการที่จะได้รับเลือกให้เรียนขั้นสูงต่อไป วิลเลียมส์ (วิจิตพาณี วัฒนสินธุ์ และคนอื่น. 2519 : 10 ; อ้างอิงจาก William. 1956) ได้ทำการทดลองและจัดความแตกต่างระหว่างบุคคลในแต่ละวัยพบว่าแต่ละบุคคลจะมีความรู้ไม่เท่ากัน คนทุกคนจะต่างกันในเรื่องความถนัด ความสามารถพิเศษ ความสนใจ ทัศนคติ ตลอดจนบุคลิกภาพ

ในปัจจุบันการเลือกอาชีพเป็นเรื่องยากที่สุดสำหรับคนหนุ่มสาว องค์ประกอบที่ทำให้การเลือกอาชีพลำบากมากขึ้นสำหรับคนหนุ่มสาว คือ

1. จำนวนงานที่เพิ่มมากขึ้นดีกว่าที่เคยเลือกไว้
2. ทักษะของงานแต่ละอย่างเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว เพราะเหตุของเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัย
3. ไม่มีการยืดหยุ่นตารางเวลาทำงาน
4. เป็นไปไม่ได้ที่จะเปลี่ยนงาน เพราะเตรียมตัวสำหรับอาชีพนั้นมานาน
5. การแยกอาชีพออกเป็นเพศชายและเพศหญิง
6. ต้องการงานที่เป็นตัวของตัวเอง
7. งานที่ทำไม่มีสวัสดิการ
8. ขาดประสบการณ์และความสามารถในการทำงาน
9. การศึกษาดำรงงานที่มีอยู่

การเลือกอาชีพและการเตรียมตัวเพื่ออาชีพสรุปได้ว่า การเลือกอาชีพของแต่ละบุคคลมีความสำคัญยิ่งเนื่องจากอาชีพที่มีความหลากหลาย การพัฒนาเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีความทันสมัย การนำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาใช้มากขึ้น มีการแบ่งงานตามเพศ การขาดประสบการณ์และความสามารถของแรงงาน สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพและการเตรียมตัวเพื่ออาชีพ ซึ่งมีผลทำให้คนหนุ่มสาวในยุคนี้ต้องการเพิ่มพูนความรู้ ต้องการเสริมสร้างประสบการณ์ ความรู้ความสามารถ และบุคลิกภาพเพื่อที่จะได้นำสิ่งเหล่านี้ไปใช้ในหน้าที่การงาน สร้างความมั่นคงและความก้าวหน้าให้กับตนเอง

บทบาทและหน้าที่ของงาน

บทบาทและหน้าที่ของงานมีส่วนในการตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคลนั้น ที่สำคัญประกอบไปด้วย

1. คุณลักษณะที่สำคัญของงาน

1.1 การสนองความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หน้าที่พื้นฐานของงานคือ สอนบทบาทที่สำคัญประการหนึ่งของบุคคล ได้แก่ ความสามารถในการเลี้ยงชีพยังชีพได้ด้วยตนเอง และสามารถเลี้ยงครอบครัวได้

1.2 การเสริมสร้างการรู้จักตนเอง

1.3 การสนองความรู้สึกมีคุณค่า มีเกียรติมีศักดิ์ศรี ผลงานของบุคคลเป็นเครื่องยืนยันความสามารถของบุคคลในการควบคุมตนเองและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้รวมถึงผลงานที่ทรงคุณค่า เป็นประโยชน์ต่อสังคม ทำให้รู้สึกว่ามีคุณค่ามีคุณประโยชน์ และเป็นที่ยอมรับนับถือยกย่อง

การสนองความต้องการทางสังคม อาชีพของบุคคลมีบทบาทที่สำคัญยิ่งในการกำหนดฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมของบุคคลทั่วไป สถานะทางสังคมของบุคคลขึ้นอยู่กับอาชีพของหัวหน้าครอบครัวเป็นสำคัญ

2. อิทธิพลของอาชีพต่อการดำรงชีวิต

อาชีพที่บุคคลเลือก เป็นตัวกำหนดการดำเนินชีวิตของบุคคลและสังคมที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ (Hoppock. 1967)

2.1 ความมั่นคงในงาน อาชีพที่บุคคลเลือกจะเป็นตัวกำหนดได้พอสมควรว่าบุคคลจะมีแนวโน้มที่จะตกงานและว่างงาน หรือโอกาสว่างงานมีน้อย อาชีพบางอาชีพเป็นที่ต้องการ เป็นความจำเป็นในสังคมชุมชน ผู้ที่ยึดอาชีพเหล่านี้ย่อมมีโอกาสก้าวหน้าอย่างมั่นคงได้มากและมีโอกาสว่างงานหรือตกงานได้น้อย ฉะนั้นอาชีพที่บุคคลเลือกจึงมีผลต่อสภาวะการครองชีพ ฐานะและความมั่นคงในชีวิตของบุคคลซึ่งมีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการปรับตัวด้านอารมณ์ส่วนตัวและสังคม ไม่ว่าจะเป็น การปรับตัวในชีวิตสมรสและชีวิตครอบครัว

2.2 ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในงาน ที่สำคัญคือความสามารถในการทำงานที่ได้รับมอบหมายนั้นอย่างมีประสิทธิภาพ ฉะนั้นองค์ประกอบที่สำคัญของความสำเร็จในงานก็คือการเลือกอาชีพที่ใช้ความสามารถและความถนัดของบุคคลให้มากที่สุดและใช้ข้อบกพร่องของคนให้น้อยที่สุด

2.3 ความพึงพอใจในงานอาชีพที่บุคคลเลือกขึ้นอยู่กับขอบเขตของงานว่า จะสนองความต้องการของบุคคลได้ในขณะนี้ หรือมีแนวโน้มที่จะสนองความต้องการในอนาคตซึ่งขึ้นอยู่กับสัดส่วนระหว่างสิ่งที่ได้รับ และความต้องการที่จะได้รับจากอาชีพนั้นๆ สิ่งเหล่านั้นอาจทำให้พบกับความพึงพอใจ ความสนุกสนานหรือความเบื่อหน่ายท้อแท้ในงาน ฉะนั้นการตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างชาญฉลาดย่อมหมายถึง การเลือกอาชีพที่ทำให้บุคคลพบความพึงพอใจในการดำเนินชีวิตเป็นส่วนใหญ่ และงานที่จะช่วยให้บุคคลมีความสุขมีความพึงพอใจในชีวิตได้นั้น มิใช่งานที่เพียงแต่สอดคล้องกับความถนัดและความสามารถของบุคคลเท่านั้น ยังต้องสนองตอบความต้องการทางใจ สอดคล้องกับความสนใจ และบุคลิกภาพเฉพาะตัวที่แตกต่างกันด้วย บางคนอาจมีความต้องการระดับสูงในด้านเศรษฐกิจ บางคนชอบพบปะติดต่อกับผู้คน และบางคนอาจชอบทำงานตามลำพัง

สรุปได้ว่า บทบาทและหน้าที่ของงานเป็นสิ่งที่ช่วยให้บุคคลนั้นสามารถสนองความมั่นคงทางเศรษฐกิจเสริมสร้างคุณค่า ความมีเกียรติมีศักดิ์ศรีให้บุคคลนั้นมีความมั่นคงในหน้าที่การงาน ได้รับความพึงพอใจ ความสุข และความสำเร็จในหน้าที่การงาน

10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อ มีผู้ศึกษาดังนี้

รังรอง สีทองดี (2535: 253) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า นิสิตที่มีเพศ อายุ สถานภาพ สมรส และอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อไม่แตกต่างกันแต่นิสิตที่เรียนวิชาเอกต่างกัน มีแรงจูงใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เตือนใจ เกตุษา (2535: 16) ได้ศึกษาองค์ประกอบในการตัดสินใจเลือกสมัครเข้าเป็นนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2532 พบว่า องค์ประกอบ

สำคัญ 7 อันดับแรกที่ทำให้นักศึกษาตัดสินใจเลือกสมัครเข้าเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยเรียงจากอันดับความสำคัญมากไปหาน้อยดังนี้

1. เพราะบัณฑิตที่จบจากมหาวิทยาลัยรามคำแหงได้รับการยอมรับจากสังคมเท่าเทียมกับบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยอื่น
2. เพราะค่าหน่วยกิตถูกกว่าสถาบันการศึกษาเอกชน
3. เพราะมหาวิทยาลัยรามคำแหงไม่จำกัดเวลาเรียน
4. เพราะสามารถทำงานหารายได้ขณะที่กำลังศึกษาเล่าเรียน
5. เพราะได้รับการยอมรับจากสังคมเท่าเทียมกับมหาวิทยาลัยอื่น
6. เพราะมีโอกาสสำเร็จการศึกษาได้ก่อน 4 ปี เนื่องจากมหาวิทยาลัยรามคำแหงเปิดสอนภาคฤดูร้อน 2 ครั้ง และยังเปิดโอกาสให้นักศึกษาสอบซ่อมได้อีกด้วย
7. เพราะการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยรามคำแหงได้มาตรฐานเท่าเทียมกับมหาวิทยาลัยอื่น

นวลฉวี วิศาลศิริกุล (2538 : 85) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร พบว่า แรงจูงใจ 6 ด้าน คือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการหลีกเลี่ยงหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน และด้านการเรียนเพื่อรู้ เป็นแรงจูงใจในระดับปานกลาง นักศึกษาที่มีเพศต่างกันเลือกเรียนหมวดวิชาต่างกันมีแรงจูงใจต่างกัน นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน สถานภาพสมรสต่างกัน วุฒิการศึกษาต่างกัน รอบการเรียนต่างกัน และมีอาชีพและรายได้ต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนไม่แตกต่างกัน

อุไรวรรณ โพธิเวชเทวัญ (2539 : 75) ได้ศึกษาสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิต รวม 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านความสนใจและความถนัด ด้านความคิดเห็นส่วนตัว ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง นิสิตที่มีเพศต่างกันและผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกันมีสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนไม่แตกต่างกัน ส่วนนิสิตที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกันมีสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมพงศ์ จิตจรส์อำพัน (2540 : 78) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อ สายวิชาบริหารธุรกิจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านคุณลักษณะส่วนตัว ด้านลักษณะของงานที่เกี่ยวข้องกับงานที่ต้องการ และด้านคุณลักษณะของสถาบันเป็นองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในระดับมาก นักศึกษาที่เลือกสาขาวิชาต่างกัน มีองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจด้านคุณลักษณะส่วนตัวและด้านลักษณะของงานที่เกี่ยวข้องกับงานที่ต้องการแตกต่างกัน นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจทั้ง 4 ด้านแตกต่างกัน

สวางจิตร์ พัทธมณีปกรณ์ (2541 : 48) ได้ศึกษาเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาเอกคอมพิวเตอร์ธุรกิจของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับเหตุจูงใจด้านความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ด้านการยอมรับในสังคม และด้านความถนัดความสนใจในวิชาชีพเป็นเหตุจูงใจระดับมาก โดยมีด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นเหตุจูงใจน้อย นักศึกษาที่จบจากสถาบันต่างกัน มีประสบการณ์เดิมด้านคอมพิวเตอร์ต่างกัน อาชีพของบิดามารดาต่างกัน ภูมิลำเนาต่างกันมีเหตุจูงใจในการเลือกเรียนไม่แตกต่างกัน

ปรีดา บุญยพุทธิ (2541 : 48) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อในหลักสูตรการศึกษา นอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดนนทบุรี พบว่า ระดับแรงจูงใจโดยรวม 6 ด้านอยู่ในระดับสูง คือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนและด้านการเรียนเพื่อรู้ นักเรียนที่มีเพศอายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ระดับรายได้ อาชีพต่างกัน มีระดับแรงจูงใจไม่แตกต่างกัน

พันโทเปรมชัย สโรบล (2542 : 68) ได้ศึกษาเหตุจูงใจในการศึกษาต่อโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าของนักเรียนเตรียมทหาร พบว่า เหตุจูงใจ 6 ด้าน คือ ด้านลักษณะของสถาบัน ด้านสังคม ด้านเกียรติยศชื่อเสียง ด้านการประกอบอาชีพ ด้านความสนใจของตนเองและด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่น เป็นเหตุจูงใจในระดับมาก นักเรียนเตรียมทหารที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา รายได้ของครอบครัวหรือผู้ปกครองต่อเดือนและการได้รับความรู้เกี่ยวกับโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อโดยรวมไม่แตกต่างกัน

สมชัย เจนจตุรงค์ (2542 : 64) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่าแรงจูงใจในการศึกษาต่อ 4 ด้าน ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพและด้านการเรียนเพื่อรู้ เป็นแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก นักศึกษาที่เรียนแผนกวิชาต่างกันมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อต่างกัน นักศึกษาที่มีเพศต่างกันและอาชีพผู้ปกครองต่างกันมีแรงจูงใจไม่แตกต่างกัน

ทองวรรณ ศิริวรรณ (2543) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ และการจัดการของนักศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีแรงจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ และการจัดการโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แรงจูงใจด้านส่วนตัว เป็นแรงจูงใจสูงสุด รองลงมา เป็นแรงจูงใจด้านอาชีพและแรงจูงใจด้านสังคม ตามลำดับ

วิภา อร่ามรุ่งโรจน์ชัย (2544 : 58) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุขมหาเมฆ ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีแรงจูงใจโดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจมี

แรงจูงใจมากที่สุด รองลงมา คือด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านปัจจัยทางสังคม และด้านลักษณะของสถาบัน ส่วนด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องมีแรงจูงใจในระดับน้อย ตามลำดับ

พนิดา ไพโรจน์เพชรรายุทธ (2545:81) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการสนับสนุนจากผู้อื่น

ราตรี กลิ่นประทุม (2545 : 72) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเรียน สาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านอาชีพเป็นแรงจูงใจสูงสุด รองลงมาคือ ด้านส่วนตัว ด้านสังคม และด้านอื่น ๆ เป็นแรงจูงใจน้อยที่สุด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพของบิดามารดา

สุพจน์ นฤมล (2534 : 623) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 : กรณีศึกษาจังหวัดยโสธร และจังหวัดระยอง แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันที่อยู่ในจังหวัดพื้นที่เขตอุตสาหกรรมมีความคิดเห็นในการตัดสินใจเลือกสายในการเรียนต่อของนักผเรียนต่างกัน

เพ็ญศรี จินดาคักดิ์ (2532 : 82) ทำการวิจัยเกี่ยวกับ การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า อาชีพของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพของนักเรียน

รวีพร นิลदानวงศ์ (2544 :56) ทำการวิจัยเกี่ยวกับสิ่งจูงใจในการเลือกเรียน หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ของนิสิตปริญญาตรี คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่านิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน มีสิ่งจูงใจในการเลือกเรียน โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรตาม

2.1 ด้านเหตุผลส่วนตัว

สุวิมล ดีลัน (2521 : 45) ได้ทำการวิจัยองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดอุบลราชธานี พบว่าองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในด้านเหตุผลส่วนตัวที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการเลือกแผนการเรียนของนักเรียน คือ ต้องการประกอบอาชีพที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ รองลงมาคือ ต้องการประกอบอาชีพที่อาศัยความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ ต้องการแผนการเรียนที่ง่ายกว่าแผนการเรียนอื่น

2.2 ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น

พนิดา ไพโรจน์เพชรราชูท (2545 : 75) ได้ทำการวิจัยแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษา โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี พบว่า นักศึกษาได้รับการสนับสนุนจากบิดามารดา ผู้ปกครองภาคภูมิใจ มากที่สุด รองลงมาอาจารย์แนะแนวการศึกษา มาสมัครเรียนตามเพื่อนและข้อที่ให้ความคิดเห็นน้อยที่สุด คือเรียนจบง่ายกว่าในระดับปริญญาตรี

2.3 ด้านการประกอบอาชีพ

สุวิมล ไชยเพชร (2536 : 79) ทำการวิจัยแรงจูงใจในการเข้าเรียนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประเภทการศึกษานอกระบบในกรุงเทพมหานคร พบว่าความต้องการความก้าวหน้าในอาชีพเป็นสิ่งสำคัญที่สุด

ณัฐวุฒิ ธรรมกุลมงคล (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่ององค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่จบชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้นกับที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่จบระดับปริญญาตรีขึ้นไป สำหรับนักศึกษาที่ประกอบอาชีพในระดับช่างฝีมือมีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ประกอบอาชีพค้าขาย อาชีพบริการ ผู้ใช้แรงงาน และผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ นักศึกษาที่ประกอบอาชีพบริการและอาชีพระดับช่างฝีมือมีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ และนักศึกษาที่ประกอบอาชีพระดับวิชาชีพมีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่ประกอบอาชีพผู้ใช้แรงงาน นักศึกษาที่ประกอบอาชีพระดับช่างฝีมือมีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนทุกด้านสูงกว่านักศึกษาที่ประกอบอาชีพผู้ใช้แรงงานและที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ นอกจากนี้นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาช่างตัดเสื้อ และช่างวิทยุโทรทัศน์ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษในด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน และสูงกว่านักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาพิมพ์ดีด ในด้านการประกอบอาชีพ ส่วนนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาวิชาช่างตัดเสื้อ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษ พิมพ์ดีด และช่างวิทยุโทรทัศน์ ในด้านการหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ นอกจากนี้พบว่านักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษและช่างตัดเสื้อ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาพิมพ์ดีดในด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น

2.4 ด้านลักษณะของสถาบัน

วิภา อร่ามรุ่งโรจน์ชัย (2544 : 52) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุขมหาเมฆ พบว่า มีผู้ให้ความคิดเห็น่วัทยาเขตเป็นสถาบันที่มีชื่อเสียงมากที่สุด และผู้ให้ความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ วิทยาเขตเป็นสถาบันที่มีกฎระเบียบเข้มงวด

งานวิจัยต่างประเทศ

ฮูล (Houle. 1961 : 15-16) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกา พบว่า ผู้ใหญ่เข้ามาเรียนด้วยแรงจูงใจที่ต่างกันโดยแบ่งเป็น 3 ประเภทคือ

1. มาเรียนอย่างมีเป้าหมาย (Goal Oriented) หมายถึง มาเรียนเพราะต้องการเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านวิชาชีพ
2. มาเรียนเพื่อต้องการเข้าร่วมกิจกรรม (Activity Oriented) หมายถึง การเรียนเพราะชอบบรรยากาศของการศึกษา ชอบเข้าสังคม ต้องการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือต้องการมีเพื่อน หรือเพื่อขจัดความเหงา
3. มาเรียนเพราะต้องการที่จะรู้หรือเพื่อหาความรู้ (Learning Oriented) หมายถึง มาเรียนเพราะมีใจรักเรียน ต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ให้มาก

โบเชียร์ (สุพิน เปรมศรี. 2536 : 29; อ้างอิงจาก Boshier.1971 : 3-26) ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อของผู้ใหญ่ในประเทศแคนาดา นิวซีแลนด์ และสหรัฐอเมริกา โดยแบ่งแรงจูงใจออกเป็น 14 ด้าน คือ

1. แรงจูงใจด้านความต้องการช่วยเหลือสังคม
2. แรงจูงใจด้านการติดต่อทางสังคม
3. แรงจูงใจด้านการเพิ่มพูนความรู้ตามการชักนำของผู้อื่น
4. แรงจูงใจด้านประเทืองปัญญา
5. แรงจูงใจด้านเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาชีพตามการชักนำของตนเอง
6. แรงจูงใจด้านการทำตามระเบียบสังคม
7. แรงจูงใจด้านการเตรียมตัวเพื่อการศึกษา
8. แรงจูงใจด้านความอยากรู้อยากเห็นทางวิชาการ
9. แรงจูงใจด้านการทดแทนด้านสังคม
10. แรงจูงใจด้านการอยากมีส่วนร่วมในสังคม
11. แรงจูงใจด้านการหลบเลี่ยงรายการโทรทัศน์
12. แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย
13. แรงจูงใจด้านการฝึกปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
14. แรงจูงใจด้านการเสริมความรู้ในส่วนที่ขาดอยู่

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าผู้ใหญ่เข้าเรียนด้วยแรงจูงใจที่ต่างกันและตัวแปรด้าน อายุ เพศ ระดับการศึกษาและอาชีพมีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจเหล่านี้ด้วย คือ ผู้ที่มีอายุน้อยมีแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นสูง เพศชายมีแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นและแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพสูง ผู้ที่มีการศึกษาในระดับต่ำมีแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพสูง นอกจากนี้ผู้ที่เข้ามาเรียนอาจมีแรงจูงใจมากกว่าหนึ่งด้าน

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า แรงจูงใจที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อในด้านต่าง ๆ มีดังนี้

1. ด้านเหตุผลส่วนตัว หมายถึง ความต้องการ ความสนใจ ความพึงพอใจ หรือความจำเป็นต่าง ๆ ของนักศึกษาที่ทำให้เข้าศึกษาต่อในสถานศึกษา
2. ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น หมายถึง การส่งเสริม ชักจูง การชี้แนะของบุคคลต่าง ๆ ที่ทำให้นักศึกษาเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษา
3. ด้านการประกอบอาชีพ หมายถึง การมาเรียนเพื่อต้องการนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพของตนให้ดีขึ้น เพื่อเลื่อนตำแหน่ง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถด้านอาชีพ เพื่อต้องการหางานใหม่เพื่อนำไปประกอบอาชีพอิสระ เพื่อนำไปเป็นฐานในการเรียนขั้นสูงขึ้นไป เพื่อนำไปเป็นอาชีพรอง
4. ด้านลักษณะของโรงเรียน หมายถึง สิ่งที่นักเรียนเห็นว่า โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนการ แตกต่างจากโรงเรียนอื่น ๆ ชื่อเสียง คุณภาพการเรียนการสอน ภาพพจน์ ทำเลของสถานที่ตั้ง คุณภาพของครู คุณภาพของวัสดุอุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายในการเรียน ความเป็นสถาบันการศึกษาด้านอาชีพ เป็นต้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 รอบเช้า ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำนวน 566 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 รอบเช้า ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประเภทสถานศึกษาเดิม มีนักเรียนจำนวนทั้งสิ้น 310 คน จากตารางสำเร็จรูปของเครจิมอร์แกน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ดังแสดงในตาราง

สถานศึกษาเดิม	รวม (คน)	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนสังกัดรัฐบาล	487	231
โรงเรียนสังกัดเอกชน	79	79
รวมทั้งสิ้น	566	310

แหล่งที่มา : แผนกทะเบียนนักเรียนโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ
ปีการศึกษา 2546

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อสอบถามแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนการ และทำการสัมภาษณ์นักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 2 จำนวน 14 ห้อง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการจัดทำแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ได้แก่ เพศ อาชีพผู้ปกครอง ผลการเรียนและสถานศึกษาเดิม เป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนการ เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านเหตุผลส่วนตัว
2. ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น
3. ด้านการประกอบอาชีพ
4. ด้านลักษณะของโรงเรียน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อสายอาชีพต่าง ๆ ของนักวิชาการและแรงจูงใจในการเลือกเรียนต่อในระดับต่าง ๆ ตามแนวคิดทฤษฎี ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สอบถามและสัมภาษณ์นักเรียน เพื่อรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

3. สร้างแบบสอบถามตามคำนิยามศัพท์เฉพาะ เกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านเหตุผลส่วนตัว 19 ข้อ ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น 12 ข้อ ด้านการประกอบอาชีพ 14 ข้อ และด้านลักษณะของโรงเรียน 25 ข้อ รวมทั้งหมด 70 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงและเพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในด้านภาษา

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจและความชัดเจนของภาษา จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลิ้มไทย ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

5.2 อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

5.3 อาจารย์ผ่องศรี บัวประชุม ผู้อำนวยการโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ
หลังจากนั้นนำแบบสอบถามมาหาค่า IOC ได้ข้อคำถามทั้งสิ้น จำนวน 65 ข้อ

6. นำแบบสอบถามมาที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียนชั้นปีที่ 2 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ ซึ่งผู้วิจัยใช้นักเรียนจำนวน 100 คน วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้การหาค่าร้อยละ 25 ของกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ จากนั้นใช้วิธีการทางสถิติทดสอบค่า t - test เพื่อคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกสูง คือ ข้อที่มีค่าที่มากกว่าหรือเท่ากับ 2.678 ไว้ใช้ในแบบสอบถาม โดยมีค่าอำนาจจำแนกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ข้อคำถามรวมจำนวน 55 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามด้านเหตุผลส่วนตัว 12 ข้อ ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น 9 ข้อ ด้านการประกอบอาชีพ 13 ข้อ และด้านลักษณะของโรงเรียน 21 ข้อ

7. วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของครอนบัค (Cronbach.1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.946

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้
2. ติดต่ออาจารย์ผู้สอนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 รอบเช้า เพื่อขอความร่วมมือ และอนุญาตให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดการกระทำข้อมูล ผู้วิจัยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาปรากฏว่ามีความสมบูรณ์ทั้งหมด 307 ฉบับ เพื่อตรวจให้คะแนน โดยกำหนดน้ำหนักการให้คะแนนเป็น 4 ระดับ ดังนี้คือ

แรงจูงใจมากที่สุด	4	คะแนน
แรงจูงใจมาก	3	คะแนน
แรงจูงใจน้อย	2	คะแนน
แรงจูงใจน้อยที่สุด	1	คะแนน

2. ในการประมวลข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package For the Social Sciences/Personal Computer Plus)

3. วิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าร้อยละ (Mean) เป็นรายข้อ และรายด้าน ซึ่งพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้คือ

คะแนนเฉลี่ย	3.51 – 4.00	หมายถึง	มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อมาก
คะแนนเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย จากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 35)

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนน
	n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 65)

$$S = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
	X^2	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

1.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ จากสูตร
(พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 132)

$$t = \frac{\bar{X}_{\text{สูง}} - \bar{X}_{\text{ต่ำ}}}{\sqrt{\frac{S_{\text{สูง}}^2}{n_{\text{สูง}}} + \frac{S_{\text{ต่ำ}}^2}{n_{\text{ต่ำ}}}}}$$

เมื่อ

t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
$\bar{X}_{\text{สูง}}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูง
$\bar{X}_{\text{ต่ำ}}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
$S_{\text{สูง}}^2$	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มสูง
$S_{\text{ต่ำ}}^2$	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มต่ำ
$n_{\text{สูง}}$	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูง
$n_{\text{ต่ำ}}$	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำ

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา จากสูตร
(พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 125 -126)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ	=	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ
n	=	แทน	จำนวนข้อสอบของแบบสอบถามทั้งฉบับ
S_i^2	=	แทน	คะแนนความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ
S_t^2	=	แทน	คะแนนความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ

3. สำหรับทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม ใช้ t-test for independent samples โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 166)

$$t = \frac{\overline{X}_1 - \overline{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
	$\overline{X}_1, \overline{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	S_1^2, S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	n_1, n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ กลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) คำนวณจากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 236)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F – distribution
	MS_B	แทน	Mean Square ระหว่างกลุ่ม
	MS_W	แทน	Mean Square ภายในกลุ่ม

ถ้าพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติทำการเปรียบเทียบพหุคูณ โดยใช้วิธีการทดสอบ Scheffe' s Test for Multiple Comparisons. ตรวจสอบความแตกต่างระหว่างคู่ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 248) จากสูตร

$$CVd = \sqrt{(K - 1)(F^*)(MS_w)\left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j}\right)}$$

เมื่อ	K	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	F*	แทน	ค่า F ที่เปิดจากตาราง
	MS _w	แทน	ค่า Mean Square ภายในกลุ่ม
	n _i , n _j	แทน	จำนวนหน่วยตัวอย่างในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในการแปลความหมายดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงของ t (t-distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงของ F (F-distribution)
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของนักเรียนโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนการ กรุงเทพมหานคร ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อาชีพของผู้ปกครอง

ผลการเรียน และสถานศึกษาเดิม

ตอนที่ 2 ศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเช้า รวม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนจากผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ และด้านลักษณะของโรงเรียน โดยใช้วิธีการคำนวณค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเช้า รวม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนจากผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ และด้านลักษณะของโรงเรียน โดยจำแนกตามเพศ อาชีพของผู้ปกครอง ผลการเรียน และสถานศึกษาเดิม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อาชีพของผู้ปกครอง ผลการเรียนรู้ และสถานศึกษาเดิม

สถานภาพ	จำนวน (คน)	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. เพศ		
1.1 ชาย	87	28.3
1.2 หญิง	220	71.7
รวม	307	100
2. อาชีพของผู้ปกครอง		
2.1 ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	125	40.7
2.2 พนักงาน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน	78	25.4
2.3 ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว	87	28.3
2.4 เกษตรกร	17	5.5
รวม	307	100
3. ผลการเรียนรู้		
3.1 คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00	115	37.5
3.2 คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป	134	43.6
3.3 คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 – 4.00	58	18.9
รวม	307	100
4. สถานศึกษาเดิม		
4.1 โรงเรียนสังกัดรัฐบาล	255	83.1
4.2 โรงเรียนสังกัดเอกชน	52	16.9
รวม	307	100

จากตาราง 1 พบว่า จำนวนนักเรียนตอบแบบสอบถามทั้งหมด 307 คน ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนหญิง จำนวน 220 คน (ร้อยละ 71.7) มีอาชีพผู้ปกครองเป็นข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 125 คน (ร้อยละ 40.7) มีผลการเรียนอยู่ในระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป จำนวน 134 คน (ร้อยละ 43.6) มีสถานศึกษาเดิมสังกัดโรงเรียนรัฐบาล จำนวน 255 คน (ร้อยละ 83.1)

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 โดยรวม และรายด้าน

แรงจูงใจในการศึกษาต่อแต่ละด้าน	$\bar{X}$	S.D	ระดับแรงจูงใจ
1. ด้านเหตุผลส่วนตัว	3.0362	0.3641	มาก
2. ด้านการสนับสนุนจากผู้อื่น	2.5546	0.5125	มาก
3. ด้านการประกอบอาชีพ	3.2592	0.4580	มาก
4. ด้านลักษณะของโรงเรียน	2.7613	0.4875	มาก
รวม	2.9051	0.3543	มาก

จากตาราง 2 พบว่านักเรียนชั้นปีที่ 2 มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 2 ศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเข้าการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 2 นี้ ผู้วิจัยได้นำคะแนนระดับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเข้า มาหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามเพศ อาชีพผู้ปกครอง ผลการเรียน และสถานศึกษาเดิม โดยรวมทุกด้านและแต่ละด้านคือ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ และด้านลักษณะของโรงเรียน ดังแสดงในตาราง 3 – 6

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียนชั้นปีที่ 2 ด้านเหตุผลส่วนตัว

แรงจูงใจในการศึกษาต่อด้านเหตุผลส่วนตัว	$\bar{X}$	S.D	ระดับแรงจูงใจ
1. รายวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพน่าสนใจ	3.068	.462	มาก
2. ประสบการณ์และความรู้ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีอยู่ เดิมตรงกับสาขาวิชาชีพที่เปิดสอน	2.553	.641	มาก
3. เพื่อให้มีความรู้ทันกับวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่	3.111	.651	มาก
4. มีโอกาสได้ศึกษาดูงานในสถานประกอบการด้านธุรกิจต่าง ๆ	2.709	.814	มาก
5. โรงเรียนเปิดสอนหลักสูตรตรงกับความต้องการของนักเรียน	2.980	.625	มาก
6. การศึกษาในโรงเรียนแห่งนี้ทำให้เกิดความรู้สึภาคภูมิใจ	2.856	.630	มาก
7. เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น	3.195	.621	มาก
8. เพื่อเพิ่มวุฒิทางการศึกษา	3.283	.616	มาก
9. เพื่อเป็นการยกระดับของตนเองด้วยการเรียน	3.205	.615	มาก
10. เพื่อนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	3.215	.709	มาก
11. ต้องการได้รับความรู้ใหม่ ๆ ด้านธุรกิจ	3.222	.668	มาก
12. เพื่อจะได้การยอมรับจากผู้อื่น	3.032	.735	มาก
รวม	3.036	0.364	มาก

จากตาราง 3 พบว่านักเรียนชั้นปีที่ 2 มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในด้านเหตุผลส่วนตัว โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียน ชั้นปีที่ 2 ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น

แรงจูงใจในการศึกษาต่อด้านการสนับสนุนของผู้อื่น	$\bar{X}$	S.D	ระดับแรงจูงใจ
1. บิดามารดา หรือผู้ปกครองเป็นผู้สนับสนุนให้เรียน	3.349	.730	มาก
2. ญาติพี่น้องสนับสนุนให้เรียน	2.982	.823	มาก
3. รุ่นพี่ที่กำลังศึกษาอยู่ หรือที่จบการศึกษาจากโรงเรียนแห่งนี้มาแล้วให้คำปรึกษาและแนะแนวทาง	2.271	.886	น้อย
4. อาจารย์ประจำชั้นชี้แนะแนวทาง	2.727	.786	มาก
5. อาจารย์แนะแนวประจำโรงเรียนชี้แนะแนวทาง	2.542	.792	มาก
6. โรงเรียนกวดวิชาแนะแนวทาง	2.017	.862	น้อย
7. เลือกตามแบบอย่างนักธุรกิจที่ประสบผลสำเร็จหรือบุคคลที่เป็นที่ยกย่องและมีชื่อเสียงทางด้านธุรกิจ	2.609	.850	มาก
8. ผู้ประกอบการ(เจ้าของโรงเรียน)สนับสนุนให้เรียน	2.283	.900	น้อย
9. ผู้ฝึกกิจกรรม (Trainer) แนะนำให้มาเรียน	2.208	.875	น้อย
รวม	2.554	0.512	มาก

จากตาราง 4 พบว่านักเรียนชั้นปีที่ 2 มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพด้านการสนับสนุนของผู้อื่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.5546$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าแรงจูงใจที่มีระดับน้อยมีจำนวน 4 ข้อ คือ โรงเรียนกวดวิชาแนะแนวทาง ($\bar{X} = 2.017$) ผู้ฝึกกิจกรรม (Trainer) แนะนำให้มาเรียน ($\bar{X} = 2.208$) รุ่นพี่ที่กำลังศึกษาอยู่ หรือที่จบการศึกษาจากโรงเรียนแห่งนี้มาแล้วให้คำปรึกษาและแนะแนวทาง ($\bar{X} = 2.271$) ส่วนข้ออื่นๆ มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 ด้านการประกอบอาชีพ

แรงจูงใจในการศึกษาต่อด้านการประกอบอาชีพ	$\bar{X}$	S.D	ระดับแรงจูงใจ
1. เพื่อช่วยให้หางานทำได้ง่ายขึ้น	3.3420	.6333	มาก
2. เพื่อเป็นวิชาชีพที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้	3.3355	.6169	มาก
3. เพื่อสามารถประกอบอาชีพแข่งขันกับผู้อื่นได้	3.1173	.6512	มาก
4. เพื่อความก้าวหน้าและความมั่นคงในวิชาชีพ	3.2744	.6129	มาก
5. เพื่อนำไปประกอบอาชีพอิสระหรือเป็นเจ้าของกิจการ	3.3135	.6602	มาก
6. เพื่อนำไปเป็นความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ	3.3021	.6185	มาก
7. เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพของตนที่มีอยู่ให้ดีขึ้น	3.2231	.6592	มาก
8. เพื่อนำความรู้ไปประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม	3.2085	.6634	มาก
9. มีโอกาสประกอบอาชีพที่ทำให้มีรายได้สูงขึ้น	3.2125	.6745	มาก
10. สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาชีพมีโอกาสที่จะเข้าทำงานทั้งในภาครัฐและเอกชน	3.1963	.6824	มาก
11. มีโอกาสประกอบอาชีพอิสระได้มากกว่าการเรียนในสายสามัญ	3.3192	.6545	มาก
12. สามารถหาประสบการณ์ตรงด้านอาชีพในระหว่างเรียน	3.2647	.7023	มาก
	3.2606	.7391	มาก
13. เรียนสายอาชีพสามารถหารายได้พิเศษได้หลายทาง			
รวม	3.2592	.4580	มาก

จากตาราง 5 พบว่า นักเรียนชั้นปีที่ 2 มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในด้านการประกอบ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 ด้านลักษณะของโรงเรียน

แรงจูงใจในการศึกษาต่อด้านลักษณะของโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D	ระดับแรงจูงใจ
1.โรงเรียนจัดการเรียนการสอนได้มาตรฐานเท่าเทียมกับโรงเรียนที่มีชื่อเสียง	2.9145	.6463	มาก
2. โรงเรียนมีที่ตั้งสะดวกต่อการเดินทางมาเรียน	3.1230	.8022	มาก
3. บุคลากรและเจ้าหน้าที่มีความเต็มใจในการให้บริการ	2.6971	.8101	มาก
4. โรงเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับชุมชนและผู้ปกครอง	2.7557	.7336	มาก
5. ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่โรงเรียนนี้ไม่สูงมาก	2.5505	.8819	มาก
6. ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากอาจารย์เป็นอย่างดี	2.7052	.8116	มาก
7. โรงเรียนมีเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ทันสมัย	2.6759	.8644	มาก
8. มีความศรัทธาในชื่อเสียงของสถาบันแห่งนี้	2.7492	.7620	มาก
9. เรียนเพราะเป็นสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงมานาน	2.4235	.7719	น้อย
10.โรงเรียนมีการส่งเสริมนักเรียนทั้งในด้านวิชาการและกิจกรรมอย่างเต็มที่	2.8640	.8282	มาก
11. การเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพไม่ยุ่งยาก	2.9731	.7317	มาก
12. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียนเข้าศึกษาต่อ	3.0423	.6936	มาก
13. ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้เป็นที่ยอมรับของสถานประกอบการ	2.9511	.6866	มาก
14. อาจารย์มีความรู้ความสามารถ	2.9780	.6834	มาก
15. มีครูแกนนำ ครูต้นแบบและครูดีเด่นระดับประเทศ	2.6417	.7809	มาก
16. อาจารย์มีผลงานด้านวิชาการจนเป็นที่ประจักษ์แก่สังคม	2.8388	.6843	มาก
17. ห้องเรียนเป็นอาคารกระจกโปร่งใสซึ่งไม่ทำให้รู้สึกอึดอัด	2.7801	.7424	มาก
18. บุคลิกของครูมีความภูมิฐาน	2.9039	.8073	มาก
19. อาคารสถานที่หรูหราและสะอาด	2.5953	.8120	มาก
20.อาคารเรียนเชื่อมติดต่อกันซึ่งทำให้มีความสะดวกในการติดต่อ	2.9642	.7934	มาก
21. อาคารเรียนมีลิฟท์มากเพียงพอแก่การขึ้น-ลง	1.8599	.9851	น้อย
รวม	2.7613	.4875	มาก

จากตาราง 6 พบว่านักเรียนชั้นปีที่ 2 รวมมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในด้านลักษณะของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.7613$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าแรงจูงใจที่มีระดับมาก จำนวน 19 ข้อ ส่วนแรงจูงใจที่มีระดับน้อย มีจำนวน 2 ข้อ คือ อาคารเรียนมีลิฟท์มากเพียงพอแก่การขึ้น-ลง ($\bar{X} = 1.859$) เรียนเพราะเป็นสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงมานาน ($\bar{X} = 2.423$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ เป็นการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเช้า รวม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ และด้านลักษณะของโรงเรียน โดยจำแนกตามเพศ อาชีพของผู้ปกครอง ผลการเรียนรู้ และสถานศึกษาเดิม

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ

แรงจูงใจในการศึกษา	เพศ								
	ชาย (N = 87)			หญิง (N = 220)			รวม		
	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ
1. ด้านเหตุผลส่วนตัว	3.0520	.5573	มาก	3.0299	.3574	มาก	3.0362	0.3641	มาก
2. ด้านการสนับสนุน ของผู้อื่น	2.6462	.3822	มาก	2.5183	.4903	มาก	2.5546	0.5125	มาก
3. ด้านการประกอบ อาชีพ	3.1848	.4701	มาก	3.2886	.4508	มาก	3.2592	0.4580	มาก
4. ด้านลักษณะของ โรงเรียน	2.7768	.5555	มาก	2.7551	.4591	มาก	2.7613	0.4875	มาก
รวม	2.9119	.3872	มาก	2.9024	.3414	มาก	2.9051	0.3543	มาก

จากตาราง 7 พบว่า นักเรียนชั้นปีที่ 2 ทั้งชายและหญิง มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.905$) ทั้ง 4 ด้าน

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามผลการเรียน

แรงจูงใจในการ ศึกษาต่อ	ผลการเรียน											
	คะแนนเฉลี่ย ต่ำกว่า 2.00			คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป			คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.00 – 4.00			รวม		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1.ด้านเหตุผลส่วนตัว	3.034	.342	มาก	3.004	.370	มาก	3.101	.388	มาก	3.034	.364	มาก
2. ด้านการสนับสนุน ของผู้อื่น	2.605	.495	มาก	2.558	.511	มาก	2.440	.540	น้อย	2.556	.512	มาก
3. ด้านการประกอบ อาชีพ	3.207	.449	มาก	3.223	.458	มาก	3.430	.439	มาก	3.258	.458	มาก
4. ด้านลักษณะของ โรงเรียน	2.726	.517	มาก	2.763	.472	มาก	2.824	.460	มาก	2.764	.487	มาก
รวม	2.884	.354	มาก	2.894	.354	มาก	2.968	.357	มาก	2.901	.354	มาก

จากตาราง 9 พบว่านักเรียนชั้นปีที่ 2 ที่มีผลการเรียนต่างกันในแต่ละระดับ มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ตาราง 10 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสถานศึกษาเดิม

แรงจูงใจในการศึกษา	สถานศึกษาเดิม								
	โรงเรียนสังกัดรัฐบาล			โรงเรียนสังกัดเอกชน					
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1.ด้านเหตุผลส่วนตัว	3.023	.369	มาก	3.100	.332	มาก	3.036	0.364	มาก
2. ด้านการสนับสนุน ของผู้อื่น	2.556	.507	มาก	2.545	.539	มาก	2.554	0.512	มาก
3. ด้านการประกอบ อาชีพ	3.241	.463	มาก	3.346	.422	มาก	3.259	0.458	มาก
4. ด้านลักษณะของ โรงเรียน	2.730	.494	มาก	2.914	.422	มาก	2.761	0.487	มาก
รวม	2.886	.363	มาก	2.996	.289	มาก	2.905	0.354	มาก

จากตาราง 10 พบว่านักเรียนชั้นปีที่ 2 ที่มีประเภทสถานศึกษาเดิมต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ตาราง 11 เปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ

แรงจูงใจในการศึกษา	เพศ				t
	ชาย $\bar{X}$	S.D	หญิง $\bar{X}$	S.D	
1. ด้านเหตุผลส่วนตัว	3.052	.557	3.029	.357	.477
2. ด้านการสนับสนุน ของผู้อื่น	2.646	.382	2.518	.490	1.980*
3. ด้านการประกอบ อาชีพ	3.184	.470	3.288	.450	-1.797
4. ด้านลักษณะของ โรงเรียน	2.776	.555	2.755	.459	.351
รวม	2.9119	.3872	2.9024	.3414	.211

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่านักเรียนชั้นปีที่ 2 ที่มีเพศต่างกันมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียนชั้นปีที่ 2 ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านลักษณะของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 เปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสถานศึกษาเดิม

แรงจูงใจในการศึกษา	สถานศึกษาเดิม				t
	โรงเรียนสังกัดรัฐบาล $\bar{X}$	S.D	โรงเรียนสังกัดเอกชน $\bar{X}$	S.D	
1. ด้านเหตุผลส่วนตัว	3.023	.369	3.100	.332	-1.393
2. ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น	2.556	.507	2.545	.539	.141
3. ด้านการประกอบอาชีพ	3.241	.463	3.346	.422	-1.51
4. ด้านลักษณะของโรงเรียน	2.730	.494	2.914	.422	-2.51*
รวม	2.886	.363	2.996	.289	-2.391*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่านักเรียนชั้นปีที่ 2 ที่มีสถานศึกษาเดิมต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนชั้นปีที่ 2 ที่มีสถานศึกษาเดิมต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านลักษณะของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น และด้านการประกอบอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของ
นักเรียนชั้นปีที่ 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

แรงจูงใจในการศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	Ms	F
1. ด้านเหตุผลส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	3	.267	8.891	.668
	ภายในกลุ่ม	303	40.302	.133	
	รวม	306	40.568		
2. ด้านการสนับสนุน ของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	3	.531	.177	.672
	ภายในกลุ่ม	303	79.844	.264	
	รวม	306	80.375		
3. ด้านการประกอบ อาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	.161	5.365	.254
	ภายในกลุ่ม	303	64.018	.211	
	รวม	306	64.179		
4. ด้านลักษณะของ โรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	.241	8.048	.336
	ภายในกลุ่ม	303	72.477	.239	
	รวม	306	72.718		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.797	9.323	.074
	ภายในกลุ่ม	303	38.393	.127	
	รวม	306	38.421		

จากตาราง 13 พบว่านักเรียนชั้นปีที่ 2 ที่มีอาชีพของผู้ปกครองต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียนชั้นปีที่ 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามผลการเรียน

แรงจูงใจในการศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	Ms	F
1. ด้านเหตุผลส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	.414	.207	1.569
	ภายในกลุ่ม	304	40.154	.132	
	รวม	306	40.568		
2. ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	.978	.489	1.872
	ภายในกลุ่ม	304	79.398	.261	
	รวม	306	80.375		
3. ด้านการประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.214	1.107	5.432*
	ภายในกลุ่ม	304	61.965	.204	
	รวม	306	64.179		
4. ด้านลักษณะของโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	.435	.217	.915
	ภายในกลุ่ม	304	72.284	.238	
	รวม	306	72.718		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.299	.149	1.191
	ภายในกลุ่ม	304	38.122	.125	
	รวม	306	38.421		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่านักเรียนชั้นปีที่ 2 ที่มีอาชีพของผู้ปกครองต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประกอบอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น และด้านลักษณะของโรงเรียน ด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านการประกอบอาชีพ จำแนกตามผลการเรียน

ผลการเรียน	$\bar{X}$	คะแนนเฉลี่ย ต่ำกว่า 2.00 3.2085	คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป 3.2269	คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 – 4.00 3.4344
คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00	3.2085	-	0.0183	.2258*
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป	3.2269	-	-	.2075*
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 – 4.00	3.4344	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่านักเรียนชั้นปีที่ 2 ที่มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 – 4.00 มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านการประกอบอาชีพสูงกว่านักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 และคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเช้าโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร รวม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนจากผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ และด้านลักษณะของโรงเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเช้า โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามตัวแปร เพศ อาชีพของผู้ปกครอง ผลการเรียน และสถานศึกษาเดิม

ความสำคัญของการวิจัย

เพื่อใช้เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าศึกษาต่อของนักเรียน การแนะแนว และใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในหน่วยงานต่าง ๆ ในการวางแผนรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและสังคมต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 รอบเช้า ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร จำนวน 566 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 รอบเช้า ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร ที่ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จากประเภทสถานศึกษาเดิม มีนักเรียนจำนวนทั้งสิ้น 310 คน

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ดำเนินการศึกษากับประชากรที่เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ชั้นปีที่ 2 รอบเช้า ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 310 ฉบับ ได้กลับคืนมา 310 ฉบับ

คิดเป็นร้อยละ 100 นำแบบสอบถามไปดำเนินการคัดเลือกเฉพาะที่สมบูรณ์ได้ทั้งสิ้น 307 ฉบับ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นนักเรียนเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเช้า ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือขึ้นโดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเช้ารวม 4 ด้าน คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว 12 ข้อ ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น 9 ข้อ ด้านการประกอบอาชีพ 13 ข้อ และด้านลักษณะของโรงเรียน 21 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 4 ระดับ มากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยกระทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for the Social Sciences Personal Computer Plus) โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเช้า โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม, รายด้าน และรายข้อ
3. เปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเช้า ระหว่างกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม เพศ และสถานศึกษาเดิม โดยใช้สถิติค่าที (t-test)
4. เปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเช้า ระหว่างกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม อาชีพผู้ปกครอง และผลการเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One "ay Analysis of Variance)
5. เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟล์ (Scheffe)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียน ชั้นปีที่ 2 สรุปได้ดังนี้

1. แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียนชั้นปีที่ 2 พบว่ามีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียน ชั้นปีที่ 2 ผลการวิจัย พบว่า

2.1 นักเรียนชั้นปีที่ 2 มีเพศต่างกันมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนชั้นปีที่ 2 ที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านลักษณะของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 นักเรียนชั้นปีที่ 2 นักเรียนที่มีสถานศึกษาเดิมต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเช้า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พบว่านักเรียนที่มีสถานศึกษาเดิมต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเช้า ด้านลักษณะของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น และด้านการประกอบอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 นักเรียนชั้นปีที่ 2 มีอาชีพผู้ปกครองต่างกันมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประกอบอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น และด้านลักษณะของโรงเรียนด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 นักเรียนชั้นปีที่ 2 ที่มีผลการเรียนต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประกอบอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น และด้านลักษณะของโรงเรียนด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการทดสอบเป็นรายคู่พบว่านักเรียนชั้นปีที่ 2 ที่มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 – 4.00 มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านการประกอบอาชีพสูงกว่านักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 และคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเช้า โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชยการ กรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านเหตุผลส่วนตัว นักเรียนมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเช้า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าแรงจูงใจในด้านเหตุผลส่วนตัวที่มีระดับมาก คือ เพื่อเพิ่มวุฒิทางการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนต้องการที่จะประสบความสำเร็จในการศึกษาและประกอบอาชีพที่สูงขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พนิดา ไพโรจน์เพชรรายุทธ (2545:46) ได้ทำการวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของนักศึกษาในโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ต้องการมีความรู้ ความสามารถเพิ่มขึ้น

1.2 ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น พบว่านักเรียนมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเช้า ในด้านการสนับสนุนของผู้อื่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าแรงจูงใจด้านการสนับสนุนของผู้อื่นที่มีระดับมาก คือ บิดามารดา หรือผู้ปกครองเป็นผู้สนับสนุนให้เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนที่เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ยังต้องอาศัยค่าใช้จ่ายในการศึกษา จากบิดามารดา หรือผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมชัย เจนจตุรงค์ (2542 :43) ได้ทำการวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปถึงการสนับสนุนของบุคคลที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษามาก คือ บิดามารดา หรือผู้ปกครองเป็นผู้สนับสนุนให้เรียน รองลงมาคือ ญาติพี่น้องสนับสนุนให้เรียน

1.3 ด้านการประกอบอาชีพ พบว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเช้า โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แรงจูงใจในการประกอบอาชีพ ที่มีระดับมาก คือ เพื่อช่วยให้หางานทำได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนมีความมุ่งหวังว่าในการเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพจะช่วยให้มีโอกาสหางานทำได้ง่ายขึ้น และสามารถเลี้ยงตัวเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ทิพย์วรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา (2526 : 32) ได้กล่าวถึง แรงจูงใจในการศึกษาของบุคคลในแต่ละระดับจะแตกต่างกันออกไปตาม วัย ฐานะ และโอกาส ความคิดเกี่ยวกับการเรียน อาจจะเริ่มมีแนวหันเหเข้าสู่ผลได้ทางด้านเศรษฐกิจ เช่น เรียนในสาขาที่หางานทำได้ง่าย มีรายได้ดี ไม่ต้องทำงานหนัก และที่สำคัญ คือ ต้องเป็นงานประเภทที่ตนมีใจรัก และชอบที่จะทำด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พนิดา ไพโรจน์เพชรรายุทธ (2545:46) ได้ทำการวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของนักศึกษาในโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี พบว่า เพื่อช่วยให้หางานทำง่ายขึ้น และรองลงมา คือ เพื่อความก้าวหน้าและความมั่นคงในวิชาชีพ

1.4 ด้านลักษณะของโรงเรียน พบว่านักเรียนมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเช้า ในด้านลักษณะของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีแรงจูงใจที่มีระดับมาก คือ โรงเรียนมีที่ตั้งสะดวกต่อการเดินทางมาเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภา อร่ามรุ่งโรจน์ชัย (2544 : 52) ได้ศึกษา

แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ พบว่า นักศึกษามีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ด้านลักษณะของสถาบัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีผู้ให้ความคิดเห็นมากที่สุด คือ วิทยาเขตเป็นสถาบันที่มีชื่อเสียง ด้านลักษณะของโรงเรียนมีนักเรียนมีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียนเข้าศึกษาต่อ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 3 ระบบการศึกษามาตรา 15 คือ การจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย สถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้ง สามรูปแบบก็ได้ ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกัน หรือต่างรูปแบบได้ ไม่ว่าจะเป็นผลการเรียนจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งจากการเรียนรู้นอกระบบตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงาน

2. ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนวิชาการ กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศ อาชีพผู้ปกครอง ผลการเรียน และสถานศึกษาเดิม

2.1 นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเช้า ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านลักษณะของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะสภาพสังคมปัจจุบันให้ความสำคัญต่อการศึกษา ความเสมอภาคทางการศึกษาให้เท่าเทียมกันไม่ว่า เพศหญิง หรือเพศชาย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิมล ไชยเพชร (2536 : 83) ที่ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนอาชีวศึกษา ประเภทการศึกษานอกระบบใน กรุงเทพมหานคร พบว่าผู้เรียนที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และงานวิจัยของ อุไรวรรณ โพธิเวชเทวัญ (2539:77) ที่ศึกษาสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นิสิตชายและหญิงมีสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาในแต่ละด้านและรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชัย เจนจตุรงค์ (2542 : 54) ที่ศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาในวิทยาลัยพัฒนการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญศรี จินดาศักดิ์ (2535 : 32) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี พบว่า อาชีพของผู้ปกครองไม่มีความสำคัญกับการเลือกอาชีพของนักเรียน

2.3 นักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประกอบอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น และด้านลักษณะของโรงเรียนด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ เพราะผลการเรียนมิได้เป็นตัวแปรสำคัญที่จะทำให้ นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จวีวรรณ เหมนาถ (2528 : 69) ได้ศึกษาทัศนคติต่อพฤติกรรมการสอนของวิชาชีพครู พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์การเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อพฤติกรรมการสอนของวิชาชีพครู แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 ด้านการประกอบอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนชั้นปีที่ 2 ที่มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 – 4.00 มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านการประกอบอาชีพสูงกว่านักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 และคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เพราะว่า ผลการเรียน เป็นส่วนหนึ่งของระดับเชาว์ปัญญา ความสามารถและการเข้ามามีการศึกษาต่อในสายอาชีพส่วนใหญ่ นักเรียนแต่ละคนที่เลือกมาเรียนย่อมมีเหตุผลที่แตกต่างกัน เช่น เพื่อช่วยให้หางานทำได้ง่ายขึ้น เป็นวิชาชีพที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิลเลียมส์ (วิจิตพาณี รัตนสินธ์ และคนอื่น ๆ. 2519 : 10;อ้างอิงจาก William.1956) ได้ทำการทดลองและจัดความแตกต่างระหว่างบุคคลแต่ละวัย พบว่า แต่ละคนบุคคลจะมีความรู้ไม่เท่ากัน คนทุกคนต่างกันในเรื่องความถนัด ความสามารถพิเศษ ความสนใจ ทัศนคติ ตลอดจนบุคลิกภาพ

2.4 นักเรียนที่มีสถานศึกษาเดิมต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเช้า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พบว่านักเรียนที่มีสถานศึกษาเดิมต่างกันมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 ด้านลักษณะของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น และด้านการประกอบอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ราตรี กลิ่นประทุม (2545 : 49) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาวิชาการตลาด ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาที่ศึกษาอยู่โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจมีแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาวิชาการตลาดสูงกว่านักศึกษาที่ศึกษาอยู่วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี การที่ผลวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนที่มีสถานศึกษาเดิมสังกัดโรงเรียนเอกชน มีความกระตือรือร้น ตั้งตัวอยู่

ตลอดเวลาให้ความสำคัญกับลักษณะของโรงเรียน ด้านศักยภาพ ชื่อเสียง และสามารถแข่งขันในตลาดแรงงานได้มากกว่านักเรียนที่มีสถานศึกษาเดิมสังกัดโรงเรียนรัฐบาล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของโลเวล (สวัณน์ วัฒนวงศ์. 2544: 156 – 157 ;อ้างอิงจาก Lovell. 1980 : 109) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจ คือ กระบวนการชักนำ โน้มน้าวให้บุคคลเกิดความมานะ พยายาม เพื่อสนองตอบความต้องการบางประการให้บรรลุผลสำเร็จได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

1. จากผลจากการศึกษาค้นคว้า พบว่าแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเช้า ด้านเหตุผลส่วนตัวโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีแรงจูงใจมาก คือ เพื่อเพิ่มวุฒิทางการศึกษา ผู้วิจัยเสนอว่า ผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของนักเรียน โดยคำนึงว่าเนื้อหาวิชานั้น นักเรียนสามารถนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นได้อย่างเหมาะสม และสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. จากผลจากการศึกษาค้นคว้า พบว่าแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเช้า ด้านการสนับสนุนของผู้อื่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีแรงจูงใจมาก คือ บิดามารดา หรือผู้ปกครองเป็นผู้สนับสนุนให้เรียน ผู้วิจัยเสนอว่าควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ร่วมทำกิจกรรม เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางอารมณ์ และสติปัญญา เช่น การสนับสนุนให้นักเรียนแสดงผลงานกิจกรรมต่อชุมชน การแข่งขันทักษะวิชาชีพ การประชาสัมพันธ์ และการให้ข่าวสาร

1. จากผลจากการศึกษาค้นคว้า พบว่าแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเช้า ด้านการประกอบอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีแรงจูงใจมาก คือ เพื่อช่วยให้หางานทำได้ง่ายขึ้น ผู้วิจัยขอเสนอว่า การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชยการ ควรกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนมีประสบการณ์ใน หรือนอกโรงเรียนให้มากขึ้น โดยเน้นการให้นักเรียนฝึกปฏิบัติงานมากขึ้น มีการร่วมโครงการทวิภาคีกับสถานประกอบการ มีการแนะแนวการศึกษา การเลือกประกอบอาชีพ การเตรียมตัว และควรมีการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนทราบถึงความต้องการของตลาดแรงงานในสาขาวิชาของนักเรียน

4. จากผลจากการศึกษาค้นคว้า พบว่าแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 รอบเช้า ด้านลักษณะของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีแรงจูงใจมาก คือ โรงเรียนมีทำเลที่ตั้งสะดวกต่อการเดินทางมาเรียน ผู้วิจัยขอเสนอว่า ควรนำเรื่องความสะดวกสบายในการเดินทางมาเรียนให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบโดยทั่วกัน ไม่ว่าจะอยู่ใกล้หรือไกลสามารถเดินทางมาได้โดยสะดวก

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 1.ควรมีการศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของนักศึกษา สาขาวิชาการบัญชี กาดลาค คอมพิวเตอร์ธุรกิจ และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เป็นต้น
- 2.ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของสถานประกอบการเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักเรียน นักศึกษา ที่สถานประกอบการต้องการ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. (2528). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กรมวิชาการ คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ.(2544). *การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เห็นผู้เรียนสำคัญที่สุด:แนวทางสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- จรรยา โกมลบุญย์. (2528). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- จรรยา ทองถาวร. (2530). *จิตวิทยาพัฒนาการ*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครูธนบุรี.
- เจือจันทร์ จงสถิตอยู่. (2541). *การปฏิรูปการศึกษา*. หน้า 1-2.กรุงเทพฯ:
- จำเนียร ช่างโชติ และคนอื่น ๆ. (2519). *จิตวิทยาการเรียนรู้และรับรู้*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ฉวีวรรณ เหมนาถ. (2528). *ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมการสอนวิชาชีพครูของอาจารย์วิทยาลัยครูกลุ่มภาคกลาง*.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ชวาล แพร์ตกุล. (2513). “ความหมายของความถนัด” *พัฒนาวิถผล*. กรุงเทพฯ: วีระสัมพันธ์. อัดสำเนา.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2544). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: เทพนิมิตรการพิมพ์.
- เชียรศรี วิวัชสิริ. (2527). *จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณัฐวุฒิ ธรรมกุลมงคล. (2534). *องค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เตือนใจ เกตุษา. (2535,กันยายน-ธันวาคม). “องค์ประกอบในการตัดสินใจเลือกสมัครเข้าเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2532”, *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง*. หน้า 16 – 25.
- ถวิล เกื้อกุลวงศ์. (2528). *การจูงใจเพื่อผลงาน*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- ทิพย์วรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา. (2526,ตุลาคม-ธันวาคม) “*เรียนเพื่ออะไร,*” *วิทยาจารย์*. หน้า 32-35.
- ทวี ท่อแก้วและคนอื่น ๆ. (2517). *จิตวิทยาการศึกษา*.กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช.

- ทองวรรณ ศิริวรรณ. (2543). **แรงจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรเศรษฐศาสตร์และการจัดการของนักศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว**. สารนิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ. (2545). **คู่มือนักศึกษา**. กรุงเทพฯ: เอดิสันเพรสโปรดักส์.
- นวลฉวี วิศาลศิริกุล. (2538). **แรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนอาชีพกรุงเทพมหานคร**. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปฐม นิคมานนท์. (2528). **การศึกษาออกโรงเรียน**. กรุงเทพฯ: ทิพย์อักษร.
- ประยูรศรี มณีสร. (2532). **จิตวิทยาพัฒนาการ**. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- ประหยัด ทองมาก. (2529). **ความวิตกกังวล นิสัยในการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ปรีดา บุญพุทธรักษ์. (2542). **แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อในหลักสูตรการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับในจังหวัด นนทบุรี**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เปรมชัย สโรพล (พันโท). (2542). **เหตุจูงใจในการศึกษาต่อโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าของนักเรียนเตรียมทหาร**. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พจน์ สะเพียรชัย. (2525, ธันวาคม-2526, มกราคม) “การศึกษากับการพัฒนาเยาวชน,” **วารสารการศึกษาแห่งชาติ**.
- พนิดา ไพโรจน์เพชรราช. (2545). **แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษา โรงเรียนพาณิชย์การเพชรบุรีบริหารธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี**. สารนิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. (ฉบับปรับปรุงใหม่) พิมพ์ครั้งที่ 8. สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เพ็ญศรี จินดาศักดิ์. (2535). **การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดชลบุรี**. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- รวีพร นิลदानวงศ์. (2544). **สิ่งจูงใจในการเลือกเรียน หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ของนิสิตปริญญาตรี คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. สารนิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รังรอง สีทองดี. (2535). **แรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ**. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ราตรี กลิ่นประทุม. (2545). **แรงจูงใจในการเลือกเรียน สาขาวิชาการตลาด ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิจิตพาณี วัฒนสินธุ์และคนอื่น ๆ. (2519). **จิตวิทยาความแตกต่างระหว่างบุคคล**. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิภา อร่ามรุ่งโรจน์ชัย. (2544). **แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมชัย เจนจตุรงค์. (2542). **แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร**. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมพงษ์ จิตจรัสอำพัน. (2540). **องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อสายบริหารธุรกิจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร**. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สว่างจิตร์ พัทธมณีปกรณ์. (2541). **เหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาเอกคอมพิวเตอร์ธุรกิจของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร**. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2530). **การศึกษาผู้ใหญ่ : พื้นฐานการปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุพจน์ นฤมล. (2534). **ปัจจัยเกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 : กรณีศึกษาจังหวัดยโสธรกับจังหวัดระยอง**. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. ถ่ายเอกสาร.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2545). **จิตวิทยาเพื่อการฝึกอบรมผู้ใหญ่**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เอ็กสเปอร์เน็ท.

- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2544). *จิตวิทยาเพื่อการฝึกอบรมผู้ใหญ่*. กรุงเทพฯ: ชีระป้อมวรรณกรรม.
- สุวิมล ไชยเพชร. (2536). *แรงจูงใจในการเข้าเรียนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประเภทการศึกษานอกระบบในกรุงเทพมหานคร*. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุวิมล ดีลัน. (2521). *การศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดโรงเรียนรัฐบาล ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สำนักนายกรัฐมนตรี. (2544). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2549*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2541). *การปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวคิด 5 ทฤษฎี*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสแควร์การพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*.
- หุทัย อติชาติพงศ์. (2523). *จิตวิทยาพัฒนาการ*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุทุมพร จามรمان. (2530). *การสู่ตัวอย่างทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โครงการตำราวิทยาศาสตร์อุตสาหกรรม.
- อุไรวรรณ โพธิเวชเทวัญ. (2539). *สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร*. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อเนกกุล ตรีแสง. (2526). *จิตวิทยาการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- Boshier, Roger W. (1971). "Motivation Orientations of Adult Education Participants: A Factor Analytic Exploration of Houle's Typology," *Adult Education*. 21 (1) : 72.
- Crites, J.O. (1969). *Vocational Psychology*. New York : McGraw – Hill, Inc.
- Cronbach, Lee Joseph. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. 3rd ed. New York : Harper and Row.
- Darkenwald, Gordon G. and Sharan B. Merriam, (1982). *Adult Education : Foundation of Practice*. New York : Harper & Row. Publishers.
- Edward, Ellen L. (1960). *Experimental Design in Psychological Research*. New York : Rinechart and Company.
- Ferguson, G.A. (1966). *Statistical Analysis in Psychological Research*. New York: McGraw – Hill.

- Good, Cater V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw – Hill.
- Haln, Milton E. and Maclean, Malcolm S. (1955). *Counseling Psychology*. 2nd ed. New York : McGraw – Hill.
- Higard, Erest R. (1983). *Introduction to Psychology*. 8 ed. San Diego : Harcourt Brace Tovanorich.
- Hoppock, R. (1967). *Occupational Information*. 3rd ed. New York : McGraw – Hill.
- Houle, Cyrill O. (1961). *The Inquiring Mind*. Madison. Wise : University of Wisconsin Press.
- Krejcie, Robere R. and Morgan Darye W. (1970, November). : Determining Sample Size for Research Acitivities, in *Journal of Education and Psychologecal Measurement*. 30 : 607 – 610.
- Lefrancois, Guy R. (1973). *Manual for Stanford – Binet Intelligence Scale*. Houghton Mifflin.
- Maslow, A.H. (1954). *Motivation and Personality in the Classroom*. New York : Harper & Brothers.
- Ronald, Walpole E. and Myers, Raymond H. (1993). *Probability and Statistics for Engineers and Scientists*. Fifth ed. Macmillan Publishing Company.
- Strong, E. K., J. R. (1975). “Interest Score While in College of Occupations Engaged in 20 Years Lates, *Educational Psychological Measurement*. 11 : 335-348.
- Tolbert, E. L. (1974). *Counseling for Career Development*. Boston : Houghton Mifflin, Co.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2
โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบถึงแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียน ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพและด้านลักษณะของโรงเรียน

(สุพินดา ฤทธิจันทร์)

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2
โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียนทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ และด้านลักษณะของโรงเรียน

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียน

1. เพศ

1.1 ชาย	1.2 หญิง
---------	----------
2. อาชีพผู้ปกครอง

2.1 ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	2.2 ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว
2.3 พนักงาน/ลูกจ้างธุรกิจเอกชน	2.4 เกษตรกร
3. ผลการเรียนรู้

3.1 คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00	
3.2 คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.01 – 2.99	
3.3 คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 – 4.00	
4. สถานศึกษาเดิม

4.1 รัฐบาล	4.2 เอกชน
------------	-----------

ตอนที่ 2

แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น ซึ่งช่องต่าง ๆ มีความหมายดังนี้

แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด

มากที่สุด หมายถึง เป็นแรงจูงใจที่มีความสำคัญมากที่สุดที่ทำให้ท่านเข้าศึกษาต่อ

มาก หมายถึง เป็นแรงจูงใจที่มีความสำคัญมากที่ทำให้ท่านเข้าศึกษาต่อ

น้อย หมายถึง เป็นแรงจูงใจที่มีความสำคัญน้อยที่ทำให้ท่านเข้าศึกษาต่อ

น้อยที่สุด หมายถึง เป็นแรงจูงใจที่มีความสำคัญน้อยที่สุดที่ทำให้ท่านเข้าศึกษาต่อ

ตัวอย่าง

ข้อ	แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของ นักเรียน ชั้นปีที่ 2 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร	ระดับของแรงจูงใจ			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1	รายวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพน่าสนใจ.....				

ข้อ	แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียน ชั้นปีที่ 2 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร	ระดับของแรงจูงใจ			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านเหตุผลส่วนตัว				
1	รายวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพน่าสนใจ.....				
2	ประสบการณ์และความรู้ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีอยู่เดิมตรงกับสาขาวิชาชีพที่เปิดสอน.....				
3	เพื่อให้มีความรู้ทันกับวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่.....				
4	มีโอกาสดำรงตำแหน่งในสถานประกอบการด้านธุรกิจต่าง ๆ				
5	โรงเรียนเปิดสอนหลักสูตรตรงกับความต้องการของนักเรียน.....				
6	การศึกษาในโรงเรียนแห่งนี้ทำให้เกิดความรู้สึกรักภาคภูมิใจ.....				
7	เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น.....				
8	เพื่อเพิ่มวุฒิทางการศึกษา.....				
9	เพื่อเป็นการยกระดับของตนเองด้วยการเรียน.....				
10	เพื่อนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน.....				
11	ต้องการได้รับความรู้ใหม่ ๆ ด้านธุรกิจ.....				
12	เพื่อจะได้การยอมรับจากผู้อื่น.....				
	ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น				
13	บิดามารดา หรือผู้ปกครองเป็นผู้สนับสนุนให้เรียน.....				
14	ญาติพี่น้องสนับสนุนให้เรียน.....				
15	รุ่นพี่ที่กำลังศึกษาอยู่ หรือที่จบการศึกษาจากโรงเรียนแห่งนี้ มา แล้ว ให้ คำ ป ร ิ ก ษ า แ ล ะ แ น ะ แ น ะ ท ำ ำ ง				
16	อาจารย์ประจำชั้นชี้แนะแนวทาง.....				
17	อาจารย์แนะแนวประจำโรงเรียนชี้แนะแนวทาง.....				
18	โรงเรียนกวดวิชาแนะแนวทาง.....				

ข้อ	แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียน ชั้นปีที่ 2 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร	ระดับของแรงจูงใจ			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
19	เลือกตามแบบอย่างนักธุรกิจที่ประสบผลสำเร็จ หรือบุคคลที่เป็นที่ยกย่องและมีชื่อเสียงทางด้านธุรกิจ.....				
20	ผู้ประกอบการ(เจ้าของโรงเรียน)สนับสนุนให้เรียน.....				
21	ผู้ฝึกกิจกรรม(Trainer) แนะนำให้มาเรียน.....				
	ด้านการประกอบอาชีพ				
22	เพื่อช่วยให้หางานทำได้ง่ายขึ้น.....				
23	เพื่อเป็นวิชาชีพที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้.....				
24	เพื่อสามารถประกอบอาชีพแข่งขันกับผู้อื่นได้.....				
25	เพื่อความก้าวหน้าและความมั่นคงในวิชาชีพ.....				
26	เพื่อนำไปประกอบอาชีพอิสระหรือเป็นเจ้าของกิจการ.....				
27	เพื่อนำไปเป็นความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ.....				
28	เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพของตนที่มีอยู่ให้ดีขึ้น.....				
29	เพื่อนำความรู้ไปประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม				
30	มีโอกาประกอบอาชีพที่ทำให้มีรายได้สูงขึ้น.....				
31	สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาชีพมีโอกาสที่จะเข้าทำงานทั้งในภาครัฐและเอกชน.....				
32	มีโอกาประกอบอาชีพอิสระได้มากกว่าการเรียนในสายสามัญ....				
33	สามารถหาประสบการณ์ตรงด้านอาชีพในระหว่างเรียน.....				
34	เรียนสายอาชีพสามารถหารายได้พิเศษได้หลายทาง.....				
	ด้านลักษณะของโรงเรียน				
35	โรงเรียนจัดการเรียนการสอนได้มาตรฐานเท่าเทียมกับโรงเรียนที่มีชื่อเสียง.....				
36	โรงเรียนมีที่ตั้งสะดวกต่อการเดินทางมาเรียน.....				
37	บุคลากรและเจ้าหน้าที่มีความเต็มใจในการให้บริการ.....				
38	โรงเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับชุมชนและผู้ปกครอง.....				
39	ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่โรงเรียนนี้ไม่สูงมาก.....				
40	ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากอาจารย์เป็นอย่างดี.....				

ข้อ	แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียน ชั้นปีที่ 2 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร	ระดับของแรงจูงใจ			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
41	โรงเรียนมีเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ทันสมัย.....				
42	มีความศรัทธาในชื่อเสียงของสถาบันแห่งนี้.....				
43	เรียนเพราะเป็นสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงมานาน.....				
	ด้านลักษณะของโรงเรียน				
44	โรงเรียนมีการส่งเสริมนักเรียนทั้งในด้านวิชาการและกิจกรรมอย่างเต็มที่.....				
45	การเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพไม่ยุ่งยาก.....				
46	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียนเข้าศึกษาต่อ.....				
47	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้เป็นที่ยอมรับของสถานประกอบการ.....				
48	อาจารย์มีความรู้ความสามารถ.....				
49	มีครูแกนนำ ครูต้นแบบและครูดีเด่นระดับประเทศ.....				
50	บุคลิกของครูมีความภูมิฐาน.....				
51	อาจารย์มีผลงานด้านวิชาการจนเป็นที่ประจักษ์แก่สังคม.....				
52	ห้องเรียนเป็นอาคารกระจกโปร่งใสซึ่งไม่ทำให้รู้สึกอึดอัด.....				
53	อาคารสถานที่หรูหราและสะอาด.....				
54	อาคารเรียนเชื่อมติดต่อกันซึ่งทำให้มีความสะดวกในการติดต่อ....				
55	อาคารเรียนมีลิฟท์มากเพียงพอแก่การขึ้น-ลง.....				

ขอขอบคุณนักเรียนที่ให้ความร่วมมือ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ	ชื่อสกุล	นางสาวสุพินดา ฤทธิจันทร์
วัน เดือน ปีเกิด		20 กุมภาพันธ์ 2518
สถานที่เกิด		กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน		5/137 หมู่ 5 หมู่บ้านตะวันตก ซอย 4 ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน		อาจารย์สาขาวิชาการตลาด
สถานที่ทำงานปัจจุบัน		โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา
ประวัติการทำงาน		
2541 – ปัจจุบัน		อาจารย์โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนศึกษา
ประวัติการศึกษา		
2544		กศ.ม. ปริญญาโท (วิชาเอกธุรกิจศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2538		กศ.บ.ปริญญาตรี(วิชาเอกธุรกิจศึกษา -การตลาด) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางเขน
2536		ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (สาขาการตลาด) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตจรัลพงษ ภูวนารถ กรุงเทพมหานคร
2533		ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (สาขาการตลาด) ดุสิตพัฒนศึกษา กรุงเทพมหานคร
2530		มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ กรุงเทพมหานคร
2525		ประถมศึกษา โรงเรียนวัดไผ่ตัน กรุงเทพมหานคร